

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas III Lapkričio-November 15 d., 1921 m. No. 17 (111)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).
SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly	4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užrubežį ir Chicago Metams	4.00
Pavienis Numeris	20c

"VYTIS"
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

Neatidėliokim Savo Užduočių.

DEVINTASIS Seimas, įnešęs organizacijon keletą svarbių nutarimų, išrinko Komisijas, kad ligi kito Seimo jos tuos nutarimus įvykintų. Viena tų Komisijų, būtent Spaustuvės Steigimo savo darbą atliko. Ji posėdžiavo, svarstė, tarėsi, dirbo, delto jos darbo vaisiais šiandie visi galime pasidžiaugti.

Beabejo, veikia ir kitos Komisijos. Nekantriai laukiame planų Moksleivių Šelpimo Komisijos. Laikas bėga. Paragavęs kiek mokslo jaunimas trokšta jo daugiau, tarytum alkani paukštyčiai maisto. Skursta, ir dėl sunkios materialės padėties ne vienas turi skirtis ne tik su savo troškimais, bet ir su šiuo pasauliu. Tėvynė, Lietuva, ištiesus rankas laukia mokslo žmonių, dorų vadų, gynėjų. Tat, juo greičiau sudarysim moksleiviams šelpiti fondą, tuo greičiau padi-

dinsim inteligentijos skaičių ir mūsų tauta greičiau atsistos civilizuotų tautų eilėn.

Manau, kad Seime išrinktoji tuo reikalu Komisija atliks savo užduotis kuogeriausiai, nes jona įeina trys energingi ir pilni pasišventimo asmenys: Kun. N. Pakalnis, Dr. Al. M. Račkus ir kun. H. J. Vaičiūnas. Tikimės, kad netrukus ji išsiuntinės į visas kolonijas atsišaukimus bei aplikacijas.

Vyčių kuopos privalo iširti, kiek kurioje kolonijoje randasi mokslo siekiančio jaunimo, kaip toli yra moksle pažengę, kuomi mano tapti, kur darbuotis. Tos aplikacijos pripildytos turės būt gražinamos Komisijai. Tokiu būdu su pagalba gerb. dvasininkų ir Vyčių galėsime sudaryti pilną moksleivių sąrašą. Katalikų visuomenė, tebeje, parems, nes ji trokšta kuodaugiausia turėti tikrų, teisingų vadų.

Laipsnių Komisija. Senai manyta įvesti L. Vyčių organizacijon laipsnius. Bet vis atidėliota, nes daugelis nesuprato, ką reiškia tie laipsniai. Kas priklauso prie Kolumbo Vyčių arba prie Izabelos Dukterų, tam nereikėjo aiškinti. Bet kurie įsivaizdino, kad įvedus organizacijon laipsnius, reikės lipti kokiais ten laiptais, joti ant ožio, eiti per kokias ten "šeringas", bijojo laipsnių, kaip kokios baidyklės. Nūnai veik visi persitikrino, kad perėjimas iš vieno laipsnio (priimant) į kitą, yra tai savos rūšies mokykla ir delto 9-tame Seime vienbalsiai nutarta įvesti laipsnius. Sudarimui laipsniams ritualo liko išrinkta Komisija, kurion įeina: gerb. kun. F. A. Virmauskis, pp. V. Stulpinas, A. Šlapelis, K. Abišala ir aš, žemiau pasirašęs. Darbas šitos Komisijos begalo sunkus. Tai ne juokas sudaryti laipsniams ceremonijas pritaikintas prie mūsų apystovų. Reikia gerai įsigilinti, ir pažinti jaunimo būdą, pavojus; reikia žinoti ir priemones, kuriomis lengviausia būtų galima pakreipti jaunuolius ir jaunuoles gerojona pusėn, — prie meilės Dievo ir Tėvynės. Be to, laipsniu ceremonijos turi būti patraukiančios. Tat šiuomi ir drįstu priminti gerbiamiems skaitytojams, jeigu kas turi kokią gražią laipsniams mintį, kad patiektų

ją Komisijai šiuo antrašu: Rev. K. Virmauskas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Prie to darbo tikimės daug prisidės ir Literatinė Komisija.

Apdravdos Skyrius. Devintasis Seimas priėmė spūmanymą įvesti organizacijon apsaugos ir pašelpos skyrius. Sudaryti projekta, paruošti mokesčių lentelę etc. buvo išrinkta Komisija, kurion įeina net septyni asmenys: kun. H. Vaičiūnas, kun. N. Pakalnis, M. Daumantas, Dr. Al. Račkus, Pr. Savickas, A. Alėksis, ir P. Dažvardis. Kadangi Komisijon įeina tiek daug asmenų, tat prisibijoma, kad kartais perdaug nepasitikėtų vieni kitais. Komisijos nariai turėtų susirašinėti, pašiskirstyti darbais ir kuogreičiausia savo darba paskelbti "Vyty". Yra žmonių priešingų apsaugos ir pašelpos skyriui. Del to, perskaite Komisijos plenus pasvirtų viėnon ar kiton pusėn ir 10-tam Seimui lengva būtų tarti galutinas žodis.

Ką-tik galime, darykim šiandien, nes to reikalauja organizacijos labas. Atidėliodami galime prasikalsti ir prieš organizaciją ir prieš visuomenę.

P. M. Juras,

L. Vyčių Centro pirm.

Sporto Reikalai.

Amerikos lietuviai mėgsta sportą, kaip ir amerikoniai. Jie dažnai žaidžia su sve-timtaučiais ir keliose vietose lietuviai pasi-žymėjo nepaprastu miklamu. Tik, deju, mažai kas apie juos žino, nes kiti yra permainę savo pavardes. Jie žaidžia su sve-timtaučių rateliais ir jiems teikia garbę. Kodel Vyčiai prie savo kuopų negali sudaryti Vyčių, sviedininkų ratelių? Ar išsimiklinę Vyčių sporto skyriai negalėtų stoti lenkty-nių su Kolumbo Vyčiais arba kokių mokyklų "teamais". Tuo būdu lietuviai labiaus paskelbtų savo vardą, o pajamomis iš-taisytų sau reikalingų žaislams daiktų.

Devintame Vyčių Seime pastebėta, kad ligšiol Vyčiai mažai kreipė domės į sportą. Už tat Seimas išrinko Centralę Atlėtų Val-

dybā, kurion jējo asmenys jau pašižymēje sporto srityje; būtent: Gen. pirm. J. Milleris; pag. — V. Abračinskis ir rašt. — Pr. Šavickas. Kā nuveikē C. A. Valdyba, negalējau patirti, tečiaus turīu vilties, kad jī: — 1) Kartu su Federācijas īgaliotiniu gerb. kun. J. Jankausku padarys atātinkamus žingsnius ir veikiai pasistengs prie L. Vyčīu kp. suorganizuoti sporto (skautu) skyriū; 2) Uzpildys bent du "Vyčio" puslapiu žinutē.

mis bei rašinēliais iš sporto veikimo srities, ir 3) Ligi 10-tam L. Vyčīu Seimui sudarys stiprū, rinktiņu sviēdininku, ratelī, kuris, susitarēs su koku nors Amerikos sviēdininku "teamu", pēr 10-tajī Seimā viešai pasirodys Detroit, Mich. Apmokējimui kelionēs lēšū, pinigus sumes patys svētimtaučiai; atējē paziūrēti žaidimō — lenktyniū.

P. M. Juras.

A. Tamoliūnas.

Senovēs Indu Literatura.

(Pabaiga).

Matematika, Astronomija ir Medicīna.

Matematika pas Indus ir-gi buvō globojama. Nun-gi jiems pasidēkojant naudojamēs dēšimtiniū trumpmenū sistema. Astronomijas īstorija mažiau težinoma: Senovēs īšminčīu tarpe būta skirtingu nuomoniū. Astronomijas veikalai, vadīnami *Dziotyša*, pri-skaitomi prie šventu knygu, yra dingē. Taigi japie jū senovē sunku kā pasakyti. Labiausiai brangīnamas ir žīnomas astronomijas veikalas yra tai *Surgasudanta*. Kitas vėl veikalas, vardu *Syromanti*, kurī parašē *Bāskara-Ačara* ir-gi buvō gerai žīnomas. Minimo veikalo autorius taip-gi parašē du matematikōs veikalu; *Bramagupta* ir-gi tiek parašē; *Kalasankalita* gi sudēsē aritmetikōs, algebras ir geometrijos sātata. Iš medecinos srities garsiausias veikalas yra *Sausruta*, kurio autorius *Suruta* buvō *Davanvantari* mokīnys ir *Ramos* bendralaikis. Penkiōse *Sausruta* veikalo dalyse kalbama apie chirurgijā, diagnozā, anatomijā, gyduoliū vartojimā, nuodus ir tt. Priedē dar kalbama apie vidujines akiū ir ausu ligas.

BELETRISTIKA.

Beletristika savo pradziā ēmē iš šventu knygu. Aprāšomōji-gi čia priklauso prie pasaulinēs literatūros.

Liriškoji poezija aukščiausia īškilo šu *Džadžadēva*, autorium *Gita Govinda*, kuriōje

dievo *Krišna* su *Rada* mēilē yra apdainuota. Tas jo veikalas yra taip gerbījamas, jog trys miestai uz garbę sau laiko savītīs autoriaus gimimo vietā. Bet, *Kalidazo: Mēga Duta*, aukščiausia yra statoma. *Indijos* gi vīrsūnē yra tai poema *Gata Karpāra*.

Didaktiškoji poezija ir-gi nēsvetima. Tos rūšies *Kalidaza* parašē *Silunazara* ir *Mahamūdgora*.

Aukštai stovējo ir apysakos *Višnuzamano: Pančatantra* ir kitos.

Dramā ir-gi turtinga. Seniausia yra tai *Mryčakati*, kuriā parašē karaliūs *Sudraka* II amž. pirm užg. Kr. Tojē srity labiausia pagarsējo *Kalidaza*. Jo *Sākontala* tai pirmoji drama pas Indus. *Bavabuti* paliko dvi graži drama: *Malimādava* ir *Uttara-Rāmafšaritan*.

Be karaliaus *Sudraka*, buvo ir kiti karaliai, kurie rašē komedija. Karaliūs *Kāšmiru* parašē komedija, vardu *Ratnavali*. Gi *Kalidaza* parašē *Vikrāma*, *Urzvāzi* ir *Haršadeva*.

Žīnoma yra metafīška drama, *Krišna Mizra*, vardu *Prabodda Čandrodaja*. Apart didziūju dramu, dar yra mažesniūju, vadīnamu *Uparupaka*.

Vēlesniame laike Indai daug prisidējo prie retorikōs ir tuo žvilgsniū daug pagamino veikalū, rašytu išisyklinga kalba. Tas viskas priklauso prie ankstyvesnēs Indu H. Tos rūšies *Kalidaza* parašē *Silunazara* ir briežti vēliāu.

KALBOS SVARBUMAS.

Zinotina, kad seniausia Indu literatūra rašyta Sanskrito kalba. *Friderikas Klenkeris*, pirmasis patėmijó apie kitų Europos kalbų giminingumą su Sanskritu. Gi kunigas *Paulinas* (1790) atspausdino Sanskrito Gramatiką. *Vilkinso* Gramatika tur-būt visų geriausia; jis taip-gi parašė *Radices Sanskritae*, bet tuo pačiu laiku panašus *Frideriko Roseno* (1827) išleistas veikalėlis buvo atsakingesnis. *Vilsono* (1918—1832) *Zodynas* būtinai reikalingas del Sanskrito kalbės pažinimo. *Frideriko Schlegelio* veikalas apie Indu literatūrą yra svarbus. *Bopp'as*, sulyginant sąjungojimą Sanskrito kalbos su Graikų, Zėdų, *Lietuvių*, Slovėnų, Gotų ir Vokiečių kalbomis (*die Vergleichende Grammatik*), praplatino Sanskrito kalbos pamylėjimą Vokietijoje. *L. Chezy*, pirmasis Paryžiuje mokino Sanskrito kalbės.

Sanskrito literatūra pasižymi savo ypatingumu, būtent, kad poezija jungiasi su mokslu. Seniausi filozofijos veikalai daugiausia rašyti eilėmis ir nekame nepranda turinio vienodumo nei logiško išplėtojimo. Pav., *Puramuose*, į išminčių *Suką*, karalius *Parakiti* kalba: "Mokytojau, noriai trokštu žinoti: kaip siela susijungia su kūnu; kaip dievas Brahma gimė; kaip sutvėrė; kaip

pripažino Višnų ir jo ypatybes; kas yra laikas; kokios yra žmonių giminės ir pasaulio amžius; kaip siela susivienija su dievybe! koks yra didumas ir platumas viso pasaulio, saulės, mėnulio, žvaigždžių, žemės ir, koks skaitlius karalių, kurie čia įsakynėjo; koks luomų skirtumas; kaip vairinasi Višnu'o ypatybės; kokios trys svarbiausios galybės; ką reiškia Vėdam; kas yra dora ir gerieji darbai; koks visų tikslas?" Kur-gi surasime tokią poemą, kurioje būtų toks dalykų suderinimas ir išplėtojimas? Tame tad ir glūdi svarba tų veikalų, kurie patenkina bei suramina protą ir vaizduotę.

Visas-gi svarbumas apsireiškia tame, kad senovės Indu šventosios knygos ir jų išminčių veikalai rašyta *Sanskrito kalba*. Tas privalo mus didžiai interesuoti. Del to čia-gi pasinaudosime istoriko *Teodoro Narbutto* mintimis, išreikštomis apie *Lietuvių kalbės giminingumą su Sanskritu**). Kad tą geriau suprasti, vaduosimės pavyzdžiais. Gi kalbų kilmės tyrinėjime prisilaikoma teisybės, būtent, palyginant skaitlynes nuo vieno iki dešimts, iš ko galima turėti nurodymą apie jų giminingumą. Tad-gi pažvelgkime į skaitlynių lentelę, palyginant keturius svarbiuosius Lietuvių kalbos dialektus su Sanskrito kalba.

Ir taip:

Sanskrito kalboje iš Majewskió	Lietuvių kalboje.	Latvių kalboje	Sen-Rusų kalboje	Gerulių kalboje
EKE	Vienas	Ēkša	Pirmas	Eksse
DVAJE	Du	Duij	Anters	Anters
TRAJE	Trys	Trihs	Tirts	Tirtis
ČETVERE	Keturi	Četri	Ketverts	Ketvirts
PANCAME	Penki.	Pėcy	Penkts	Pijenkts
ŠOSTE	Šeši	Šeši	Vušts	Usts
SĒPTAME	Septyni	Šeptyni	Sepmas	Sepmas
AŠTOME	Aštuoni	Astōni	Asmūs	Aštmūs
NAVAME	Devyni	Devyni	Nevints	Navints
DESIAME	Dešimts	Dessmit	Dessimpts	Dešimts

Tai-gi iš tos skaitlynių lentelės matyti, kad 28 turi tą patį panašumą, o visai nesutinka tik dviejose vietose, šešių skaitlinėje, iš Sen-Prusų ir Gerulių kalbų. Dešimts-gi kitų arba turi giminingą kilmę arba kitu būdu paimta iš tarti skaitlinę, kaip tai *pir-*

mas ir *anters* (antras), skaitvardžių reikšmėje.

Po to paimkime pavyzdžius, kurie tei-

*) Teodor Narbutt: Dzieje Starożytnie Narodu Litewskiego. Tom. I. Wilno, 1835. Dodatek VI "O Języku Litewskim. Pust. 452 ir sek.

kia giminingumo pagrindus: — *Sanskrito* kalboje *Dēvas* (Deus), grynai atatinka *Lietuvių* kalboje *Dievas*, *Latvių* — *Dēvs*, *Prūsų* — *Deivs*. Iš to *Prūsų* — *Deivats* (pius, devotus), gi *Sanskrite* *Deivat*.

Visānpatis *Sanskrito* kalboje reiškiasi pirmiausia trečiojo luomo *Ponas*, paskui gi *Viešpataujantis**) apskritume; iš ko grynai semia savo kilmę *Lietuvių* *Viešpats* (dominus), *Prūsų* *Vaispati* (domina). *Rodomasis* *Sanskrito* kalboje vienskaitos išvardis *Patis* (dominus), *Lietuvių* kalboje reiškiasi *Pats*; šaknis yra *pa* (regnare), su pusbalsės ir balsės *na* prijungimu, iš ko susidarė *lietuviškasis* *Ponas* (dominus), gi *Prūsų* kalboje *su-puni* (uxor); pastaroji tartis *Sanskrite* turi net moteriškosios gimties užbaigą, gi *su* reiškia *gera*, iš to tai *Prūsų* *pati-niskva* (aconjugium).

Iš tų kelių pavyzdžių ryškiai matosi *Lietuvių* kalbos giminingumas su *Sanskritu*. Kitų priekabės, kad *Lietuvių* *Ponas* ir *Latvių* *su-puni* paeina iš slovenizmo, neturi jokių pagrindų. Gi *Vaterio*, *Lindės* ir *Bohleno***) gramatikos pagrindais ir logiškais išdėstymais nurodoma, kad *Lietuvių* kalba grynai paeina iš *Sanskrito* kalbos, laimingai išlikusi sveikutėlė, neatsizvelgiant, kad turėjo daug persėkiojimų ir skriaudų panešti.

Nežiūrome visų istorijos šaltinių, kurių savininkė yra *Indija*, bet gi kai kurie paminklai, kalbos ir mokslingas jų palyginimas, nurodo, jog *Lietuviai* tiesiog paeina iš to skiemens, kurio pati šaknis būta tautos, kalbančios *Sanskrito* kalba.

Iš tų keturių paminėtų dialektų, sulyg *Narbutto****), *Lietuvių* kalba yra tyriausia, originalingiausia ir labiausia turinti gramatikos tobulumo, kurio nerasi kitų senovės tautų kalbose, ką pavyzdžiais prirodė *Bauža* ir kiti. Jie gi didžiai domėjosi: kokiū būdu toji kalba, palikta liaudžiai ir blaškomai tūkstantinėmis šalių perversmėmis, galėjo išsilaikyti taip grynai ir formaliame

pavydale? *Lietuvių* tautos likimas buvo tiesiog stebėtinas ir globingas. *Geruliai* su *Gotais*, iškeliavę iš savo tėvynės, įgavo didžiųjų permainių, ypatingų viduramžių tautoms, užsiėmusioms kovomis: išsiskirstę, apgalėti, grįžo į savo šalį arba už *Odos* apsigyvenę, pagalios žlugo *Vokiečiuose* ir vos tik jų kalbos paminklas užsiliko baisiai sunykęs. *Prūsai*, darbingi savo sėdybose ir giminingi su *Gotais*, gale išnyko iš *Kryžiuočių* priežasties ir jų kalba šiandien yra numirusi, vos tik iš dalių, užsilaikiusių *Katekizme*, išleistame XVI amžiuje, matos, kad goticizmo ir polonizmo įtakomis labai sudarkyta. *Latviai* apsigyvenę senovės *Livų* žemėje, kad ir ėmė savo kalbą iš *Gerulių*, vienok atsilikę nuo pradinės kartos ir jų kalba mažiau grynai pasidarė. Vieni tik *Lietuviai*, apsigyvenę giminingų brolių vidury, iki šiol išlaikė gryniausią kalbą. Gi *Lietuvių* tautos būdas, taip mylintis savitumą, palikęs kaimiečiuose, kurie taip karštai prisirišę prie bočių žemės, buvo ir yra vienatis tautos didybės paminklas ir brangiausias palikimas.

Nun gi atgaunant mūsų senovės didybę, nepamirškime mūsų kalbos ir seningumo ir tobulumo, kuriomis ypatybėmis negali kitos tautos pasigirti. Be to žinokime, kad tautos lopšys yra *Induose*, mūsų gi kalba mokslinga ir gimininga su *Sanskrito* kalba, kuria tai kalba buvo rašyta senovės *Indų* literatūra, šventosios knygės. Gi *Indai* ją laiko už dievų kalbą ir įvairaus mokslo bei išminties šaltinį.

*) Žiūrėk X. Bauzos: Rozprawa Języka i Narodu Litewskiego.

**) Vater: Sprache der Alten Preussen. Linde. Apie senovės Prūsų kalbą, 1822. 8. Profesor von Bohlen: Ueber die Sprache der Alten Sprache Voigt Geschichte Preussens, B. I. S. 709 ad finem.

***) Dz. Star. Nar. Lit. T. I. pusl. 462 ir sek.

Putind.

Iš Cikliaus "Viršunės ir Gelmės."

Ilgėsys.

Baigiu, jau baigiu aš su saule kilniai viešpatauti:
 Žemyn nusvarino man galvą sunki karūna.
 Jau gaudžia krūtinėj, kaip jūrėj, akordai užgauti,
 Jau blyksį gelmių žibintuvai slaptinga liepsna.
 O degančioj jūrėj' jau saulė pasruvo raudonai,
 Miglotą pakalnę ir dangų užliejo ugnim,
 Atsikvėpė žaliosios lankos ir našus dirvonai,
 Ir lūkėsy virpa ir dega drauge su manim.

Suglausiu sparnus ir nukrisiu ant tavo krūtinės,
 Tu žiede svajonių iš liūdėsio mano taurės,
 Teğu mano viso gyvenimo galios ugninės
 Kaip puolanti žvaigždė gyvybės aitra sužērės.
 Man nedavei laimės vidurdienio saulėj plazdėti,
 Tik slankioti nykais šėšėliais naktų glūdumoj',
 Tik gėstančią žarą, tik alpstantį šypsnį mylėti,
 Tik melstis pasauliui tylioje nebevilties maldoj.
 Už ką-gi tave pamylėjau tu žemę gimtoji,
 Kad jaudini sielą ir ilgėsiu širdį kuri —
 Ir skausmo atobalsiais mano krūtinėj vaitoji,
 Ir virpančioj ašaroj' gėstančia saule žėri.

Matas.

Po Lietuva.

Valio Vilniaus didvyriai!

Visokių santikių mes pergyvenome su lenkais. Dar būnant jiems ir mums po rusų valdžia, jau tie santikiai buvo įtempti. Atmename Seinų, Ródunės, Nočės atsitikimus. Už lietuvišką žodį gatvėje, už lietuvišką maldą bažnyčioje, lenkai stumdė, mušė, šiepė, niekino mūsų moteris, vyrus, senelius ir mergaites. Rašančiam šiuos žodžius pačiam teko nuosavomis akimis matyti ir pergyventi lenkų "kultūros" pavyzdžius.

O Vilniuj — mūsų sostinėj? Nuo pat lietuvių tautinio išbudimo pradžios, lenkai būdėjo. Kiekviena pėda tautinės vietos Vilniuje lietuviams prisiėjo iškovoti didelėm pastangom ir pasiaukojimu. Vilniaus liaudis, tai tautų mišinys, sudemoralizuota len-

kų propogandos. Agitacijos tikslams lenkai panaudojo visas priemones. Bažnyčią taip-pat monopolizavo. Vilniuje neliko visuotinos katalikų bažnyčios, kur malda įvairių tautų toleruojama. Vilniaus liaudžiai sistematingai įkvėpta, kad lietuviai pagonyš, kad jų kalba pagoniška, netikusi maldai, nes jos Bats Dievas nemėgęs. Vilniuje ir visoje sulenkintoje Lietuvoje atsirado "polska viara" (lenkiškas tikėjimas).

Nenuostabu, kad tautinis mūsų judėjimas mūsų sostinėje Vilniuje buvo neapsakomai sunkus. Lenkai nepakentė lietuvių kalbos, jiems spaliu akyje, diegliu širdyje buvo menkiausia lietuvių spalva Gedimino sostinėje. Didžiausiu įnirtimu jie puldavo kiekvieną jos sužibėjimą. Kada vokiečiams pa-

sirašius karo paliaubų sutartį, Lietuvos Taryba, paskelbusi Lietuvą nepriklausoma valstybe, Vilniuje prie savo rūmų buvo išstčius tautos vėliavą, Vilniaus liaudis, ypač jaunuomenė, sistematingai atakavo rūmus ir vėliavą, rūmus drabstė purvu, vėliavą svaidė akmenimis.

Želigovskio "karalioj", mūsų Vilniuje, liko daug lietuvių. Kiti jų, nepernešę represijų, iš ten persikėlė Lietuvos gilumon. Vilniuje liko įžymiausi veikėjai: Basanavičius, M. Biržiška ir eilė inteligentų. Kad ir iš visų pusių apkaustyti retėžiais, lietuviai kurtėjo, veikė jų įstaigos.

Gyviausiu lietuvių židiniu buvo likus Vilniaus lietuvių gimnazija. Joj pastarais mokslu metais mokėsi apie 500 lietuvių mokinių. Ši gimnazija senai gėlė lenkams danti. Želigovskio valdžia įvairiais būdais kabinėjosi prie gimnazijos, tačiau nesudarius legalių kelių, pasirinko lietuvių gimnaziją išgriauti prievarta.

Čia Želigovskio valdžia panaudojo ir liaudį. Prie lietuvių gimnazijos išvaikymo prisidėjo lenkų mokiniai, studentai, policija ir kareiviai.

Lietuvių gimnazijos sunaikinimas lyginamas dviem mūsų istorijos įvykiams: Kražių skerdynėms ir Šiaulių gimnazijos užpuolimui vokiečių-bermontininkų. Kražiuose, 30 metų atgal, rusų kazokai žiauriausiu būdu žudė lietuvius katalikus, norėjusius apginti savo bažnyčią nuo nuosavinimo pravoslavams. Ne kumštimi, ne ginklais, tik užgautų širdžių protestais ir prašymais pasigailėjimo jie susitiko akis į akį su caro budeliais.

Šiaulių gimnazijos istorija ir panaši. Lietuviai moksleiviai nusikalto kraugeriams prūsokams, atėjusiems naikinti, plėšti žudyti ir pavergti mūsų kraštą, tuo, kad jie nenorėjo užleisti savo rūmų vokiečių-bermontininkų kareiviams. Įvyko kova. Susirėmė beginkliai lietuviai moksleiviai su geležimi šarvuotais bermontininkais. Šiaulių gimnazijos istorija gausiai nusidažė lietuvių jaunimo krauju ir kančiomis.

Grįžkime prie trečios lietuvių Golgotos stoties — Vilniaus gimnazijos likimo. Pirmiausia ją užpuolė lenkų organizuoti moki-

niai. Puolė, susirinkus lietuvių mokiniams į pamokas. Paskui atėjo policija, kareiviai ir minja. Įvyko kova! Iš vienos pusės stoji knygomis nešini lietuvių moksleiviai, iš kitos lazdomis ir šautuvais ginkluota lenkų minja, policija ir kareiviai. Kova išėjo ne-lygi. Lietuviai moksleiviai ir mokytojai fizinės kovos fronto neišlaikė. Tačiau pilniausia išlaikė moralės kovos frontą. Suta-syti, kruvini, gulami visomis pusėmis įsiu-tusių lenkų pajėgų, jie, susibūrė krūvon, už-traukė moralės pergalės imną — Lietuva, Tėvynė mūsų...

Po kovai! Džiūsta ant mažų-jaunų kūnelių kraujas, brinksta žaizdos, draugas draugui ranką spaudžia... ten, kampe, drauge ramina-guodžia draugę, nors pati krūpsi rydama ašaras, šluostydama kraujuotą, mėlynę nuėjusį veidelį.

Kas kovą laimėjo? Kražių kankiniai, prakisę fizinę kovą, moralę laimėjo. Per visos Lietuvos širdį aidas nuėjo, šaukdamas į kovą prieš priešpaudą. Šiaulių gimnazijos jaunimas savo žygiu prikėlė visą Lietuvą į kovą ir kraugerių bermontininkų gaujos rado mūsų krašte kapus. Retas jų grįžo, iš kur atėjo.

Vilniaus lietuvių gimnazijos didvyriai neapsakomai didelę kovą laimėjo. Vilniaus apakusi minja, pamačiusi kovos eiseną, rimtai krūptelėjo. Jautresni susiėmę galvas bėgo Vilniaus gatvėmis, kad nematyti tokio vaizdo, kiti protestavo ir net stabdė bude-lius.

Visa Lietuva krūptelėjo. Vilniaus jaunimo kova aidu perėjo Lietuvą. Ruošiama eilės mitingų, renkama aukos Vilniaus Vytauto lietuvių gimnazijos naujiems rūmams įsigyti. Lietuvos Valdžia skatinama vartoti visas priemones sulaukyti lietuvių persekiojimus Vilniaus krašte.

Vilniaus lietuvių gimnazijos kovos aidas nueis toliau Lietuvos ribų. Jis palies ausis tų, kurie mums įkalbinėja uniją, artimus ryšius su lenkais, kaipo "brolių" tauta, nešusia tą patį likimo kryžių, kaip ir mes; kartu bendrai kovojus už laisvę ir nepriklausomybę, esą, nevertėtų išsiskirti. Be to lenkai užsienyje mus nuvaizdavo laukine tauta, kokios vargu surasi Afrikoje, smau-

gianti mažumas tautų savo krašte. Šie atsitikimai, ši nuolatinė lietuvių Golgota, galų-gale pilnai atvaizduota užsieniui, turės išeiti lenkų nenaudai.

O jūs, užjūrio broliai! Jūs žinote, kaip Amerika gėrbia, myli ir globia jaunimą, ypač vaikus. Pasakykite Amerikos žmonėms, ką lenkai daro su mūsų jaunimu, mūsų vaikais! Ne vieną užgavo, bet šimtus stumdė, spardė, daužė ligi nusvaigimo, alpėjimo. Kankino ne ūmai, bet sistemačiai laipsningai.

Vilniaus jaunimas nenušigando pogromų. Gražų rudenėlį šiemet Dievas davė. Dienomis spalių mėnuo šiltas, malonus. Vilniaus gimnazijos ir kitų mokyklų mokiniai ir mokytojai renkasi miške ir ten mokslą tęsia.

Ir jūsų, amerikiečiai, pareiga atjausti jų likimą, įkainuoti jų pašaukimą.

Visi jiems padėkime! Valio, Vilniaus didvyriai!

Kaunas, 17—X—21 m.

Kruvini Dokumentai Lietuvos Istorijai.

Spalių 1 d. įsirašė lietuvių tautos istorijon. Tą dieną Vilniaus lenkai išdraskė lietuvių gimnaziją Vilniuje. Šiurpuliai eina per kūną skaitant, kaip elgėsi lenkai su gimnazijos mokiniais. Perskaitykite perspazdintus čia iš "Lietuvos" tuos kruvinus mokinių liūdijimus:

Adolfas Maigys atėjo penktą valandą. Dar prieš imno giedojimą milicininkas pradėjo jį stumdyti. Užgiedojus imną visi kiti milicininkai pradėjo vaikyti ir mušt susirinkusius mokinius. Maigys gavo nuo milicininko su šautuvu per nugarą—jisai matė, kaip buvo mušamos lietuvių mergaitės. Maigys bėgo vejamas iki Vilniaus gatvei, kur jam pasisekė pasisukti į šoną.

Kostė Pašinaitė II klasės mokinė taip smarkiai buvo milicininko sumušta, kad iškart pargriuvo.

Elena Vileišytė VI klasės mokinė atvyko po trečios, buvo milicininko stumdoma

ir kuomet užgiedota imnas varoma šalin ir mušama keliais. Taip vejama bėgo iki savo namų Jurgio prospekte.

Jonas Žvinys IV b. klasės mokinys buvo prie gimnazijos durių nuo 3 val. iki 6 valandai jisai matęs ir lenkų studentų su baltomis kepuraitėmis. Kada-gi lietuviai mokiniai vejami lauk, užtraukė Lietuvos imną milicija ėmusi mušti lietuvius kas kuo imandydamas: kumščiomis, šautuvų buožėmis, o studentai pagaliais vydami išilgai prospekto katedros linkui. Lietuviai buvo milicijos vejami beveik iki katedrai, studentai-gi tęsė savo darbą dar toliau.

Jonas Žvinys gavo pagaliu per sprandą nuo studento.

Stefanija Kuktaite VIII kl. mokinė atvyko ketvirtą valandą, pastebėjo, kaip minioje stovintieji studentai, mokiniai kolinioje lietuvius. Lietuviams užgiedojus Imną, milicininkai ir studentai pradėjo vaikyti ir mušti lietuvius. P. Kuktaite bėgdama gavo nuo milicininko per nugarą šautuvo buožę, apie 20 kartų, jai pargriuvus milicininkas kirto šautuvo smailgaliu per koją ir smarkiai sužeidė, išplėsdamas kūno šmotę.

Kuktaitei bėgant toliau, vienas stovintųjų prie gimnazijos tvoros karininkų rėžė jai kumščia per šoną, vejama toliau, pasprūko iš jojo nagų skersgatvėn.

Ji be to mačiusi, kaip tūlas valdininkas mušė lietuvius mokinius kumščiomis. Kuktaite gavo nuo jojo kumščia per petį.

Jonas Kukta IV-b. klasės mokinys liūdija matęs, kaip milicininkas stūmė ir šautuvu mušė mergaites, laukiančias pamokų koridoryje.

Išėjus kartu su mokiniais į gatvę, Kukta kartu su kitais buvo milicininkų vejamas ir mušamas šautuvu per nugarą, gaves mušti ir gi nuo lenkų mokinių. Jam pasisekė pasprukti į Vilniaus gatvę.

Silvestras Urbanavičius 4 kl. mok. taip liūdija:

Aš iškart buvau minios viduje; po "vado" komandos "nałożyč bagnety", pradėjus visus daužyti, iš karto man neteko šautuvo buožės. Tik kuomet supuočiau dar ir "talkininkai" ir pradėjus visiems "bendrą darbą", tapo pertrauktas imnas ir visi vie-

nas per kitą milicionierių ir jų talkininkų mušdami bėgo ir aš gavęs per koją buože, per sugriuvusius berniukus ir mergaites persimalęs leidausi Jurgio gatve kartu su kitais visokiais balsais klykiančiais berniukais ir mergaitėmis. Bėgant ties buv. Jūkūbo g. kaž-kokia ponja suėmusi rankas klausė klykiančių mergaičių: "co to, jest dziatki? Naco oni was biją?" Atsakius, kad iš gimnazijos išmetę mušą... mes lietuviai... pone verkdamą šaukė "Nu i za co oni biją te niewinne dziatki... O to rozbojniki! Jeszcze oni z litwinami zgody chcą"... ir daugiau dar ką ramindama verkiančias mergaites lenkė ponja, tik jau negirdėjau, reikėjo bėgti, nes mūsiškius gąuja toliau-vijosi. Lenkų viens gimnazistas besivydamas mus šaukė: "wydusić wszystkich"; (dar ant galo pridėdamas "rusišką żodelį").

Bėgant visa Jurgio gatve ant kiekvieno žingsnio girdėjosi nustebusių žmonių klausimai: "co to jest? čto takoje?" Nebuvo laiko pasakot tik spėji atsakyt: "z gimnazijum litewskiego" "iz litovskoj gimnaziji". O ką daro mums tai nereikėjo rodyti, nes kiekvienas matė. Ir supratę kame dalykas biauředamiesi kalba: "robią jak rozbojniki" "delajut kad rozbojniki".

Čivilis Petras, V kl. mokinys, stovėjo minioje, kada vyresnysis milicininkas drožė jam nagaiką per galvą. Kitas jį mušęs šautuvu per nugarą. Pargriuvusį dar keletą kartų spyrė koją. Griūnant išsisukęs dešinę koją ir pats eiti negalėjęs; parvedė jį namon už rankos Ksaveras Gaučys III kl. mokinys. Čivilis matęs, kaip lenkų studentas Hričalkievičius bizūnų ir kumščiomis daužė mokinius ir mokines.

—x—x—x—

DR. GRINIUS IŠVAŽIAVO Į UŽSIENIUS.

Vašingtonas, lapkr. 4 d. (Liet. Inf. Biūras). Eltos pranešimu, Lietuvos Ministerių Pirmininkas, Dr. Kazys Grinius, dėl akių ligos išvažiavo į užsienius. Ministerio Pirmininko pareigas eina Dr. Puryckis.

Geriau pirkti boną vajuos pabaigoje, negu visai nepirkti.

Žilvičio.

Gyvenimo Keliu.

Aukštyn vis žiūrėjau bekopdams viršūnėms
Žengiau, skyniau kelią prie grožio-tiesos,
Mane ten vadino, mane ten viliojo
Saulėtekis, kalnas auksinės varsos.

Bet štai neatsargiai man koją paslydo,
Ūmai į bedugnę jau aš pasvirau.
Ir drėbančia ranka sukiuzusios sienos
Be vilties sučiupti ašai mėginau.

Nupuolęs ant kieto gyvenimo tako,
Veltui aš ieškojau ten saulės šviesos.
Jaunoji krūtinė suvilta, alsavo,
Toli nuo to kalno auksinės varsos.

Sutrūko jau mano gyvenimo nytės,
Ir kas-gi iš naujo tuos siūlus sumegs?
Sunku yr' kovoti ir kaip toliau skristi?
Sparnai pakirsti, kitus kas prisegs?

Maniau, kad papuošiu gyvenimo kelią
Kilnių idealų gražiausiais žiedais...
Dabar... atminimas... Krūtinę oi gelia,
Nejau pasitenkint neaiškiais vaizdais.

Vienok-gi kovosiu kol dega krūtinė,
Kol plaka dar mano jaunoji širdis,
Nors reiktų išgerti taurė paskūtinė,
Dar kopsiu kur šviečia skaisčioji viltis!

O jeigu bekopiant užgestų žvaigždėlė,
Trumpai man žibėjus paliautų spindėt.
Kas tamsųjį kelią tada man nušviestų,
Kas kopti aukštyn man galėtų padėt?

VII—XXV—XXI.

A. Vaičiūnas.

Meilė.

(Pasaulio genijaus Dantės jubilėjaus paminėjimui).

NSISIUBAVUSIOJE gyvenimo jūroje, vilnims staugiant ir putojant gimsta, gyvena ir miršta pasaulio genijai, dvasios milžinai, palikdami mums tai, ką jie skausmuose, ir sielos kančiose yra gimdę, tvėrę.

Visi jie, tie žmonijos vadai ir auklėtojai vidujinio žmogaus, tvėrė delto, kad jų dvasia kilo padangėn, norėjo išsiveržti iš ją varžančio kūno ir ieškojo kitos, bendros sielos ir dvasios, ieškojo grožės, ieškojo rybos kur milžino dvasios spinduliai galėtų susitikti su Angelų skaistumo siela...

Užteko dvasiai per kūno akis pažvelgti į kito žmogaus akis, kuriose spindėjo tyrosios grožės ir neišmatuotų erdvių ilgėsysis, kad pamilti visa dvasios gilybe tąją bendrąją sielą ir pamilęs jau savo vaidentuvėje puošti ją visomis kilniausiomis mintimis ir troškimais...

Juo toliau, tuo ilgėsysis didesnis, mintys kilnesnės: dvasia blaškos menkame kūne, mintys veržias lyg saulės spinduliai pro tirštus debesis, apšviesdami tai, ką kely sutinka. Ir gimdo meilė didžiausius kūrinus, šildo milijonus žmonių ištisus amžius.

Meilės jėga begalinė: užsiliepsnojus jinau genijaus širdy naujus pasaulius atidaro ir duoda naujas, kilnias žmonijai tobulinti mintis, šviečia kelius, gaivina sielas. Niekas nesupras genijaus meilės! Jam viskas persistato kitoniškai. Suprasti jo niekas nebegali ir tas nesupratimas nekartą būva pradžia apreikšti prigimtąją dvasios dovaną, kurią Aukščiausias genijui dovanojo atėinant į šį pasaulį.

Praverčia genijus velėną ir parodo žmoguje žmogų, sieloje sielą...

Meilės ugnis dorina žmoniją ir daro jos sielas tyromis... Siela, kurią genijus pamilo, jo dvasioje auklėjama, neša gyvenimo rūdis į šalį ir rodo kas žmoguje yra.

Meilė — viskas, kas yra aukščiausio ir brangiausio žmogaus širdyje.

Meilė apšviečia šį taip niekingą ir baisų gyvenimą ir genijus pamato naujus pasaulius, jo dvasioje vaidenas naujos mintys, nauji keliai.

Dega krūtinėje ugnis džiovindama kūną.

Bemiegės naktys, tada, gimdo naujus kūrinus...

Visoš proto jėgos įtemptos, kad sielai padėti gimdyti džiaugsmą pasauliui...

Persilpnos mūs proto ir dvasios jėgos suprasti ir įvertinti genijaus skausmus ir kančias kilusias iš meilės prie grožės, prakilnumo, tyrybės ir tiesos...

Pats kęsdamas begaliniai, duoda žmonėms laimės kibirkštėlę, nes tiesūs, kurie visu atsidavimu stengias įsigilinti į genijaus kūrinus į jo sielos, dvasios tverybą jinau yra savas, artymas: jo skausmai ir kančios, lengvina sunkaus gyvenimo našta...

Žmonijai, kuri šiandie užsimiršo kad yra žmonės, be kūno turi dar nemirtingąją dvasią, tie išrinktieji rodo žmoniškumo kelius: pasektume jų pėdomis ir sužibėtų laimuzės saulelė ir atsikvėptų žmonija numetus nuo savo pečių baisiąją gyvenimo našta...

Meilės žmonijai stoka, nes tik meilė kelia žmogaus širdį ir mintis ten, kur gyvulus neturi supratimo...

Žmogaus siela pasiekus erdves, dangaus žvaigždes ir saulę, pamilęs visa gamtos grožę, pamils ir tos gamtos valdovą...

Kur meilė, ten laimė...

Tik braukime nuo savo sielos tas rūdis, kurios ją ėda ir kelkime širdį viršun, į dangaus erdves...

Atnaujinkime pasaulį meile sielos o pa-

sieksime savo dvasios spinduliais Begalinę Meilę — Aukščiausį Tvėrėją visų regimų ir neregimų pasaulių.

Ko protas negali suprasti, tą dvasia jaus.

Žmonija per meilę prieis laimės.

—x—x—x—

Pastabėlės.

Praeitame "Vyčio" numery minėjome, kad šį numerin dėsime tęsinį kuopų paskolų bei aukų atmokėjimui 10,000 skolos, kurią užtraukėme pirkdami spaustuve. Kadangi šiuo laiku ypatingai besitartinant Naujiems Metams, spaustuvėje ir Centre yra daug darbo, delto nespėta sarašas paruošti ir liko atidėtas kitam numeriui.

Gauname laiškų, kad visos beveik kuopos darbuojasi ir stengiasi sudaryti Centro paskirtas joms kvotas. Netoli jau Nauji Metai. Reiktų sukrusti, sudaryti kvotas ir neatidėliojant atsiųsti Centran. Vyčiai-ės, giliai įsidėkime savo mintysna tą, kad niekas kitas, tik mes patys turėsime atiduoti tą skolą.

Juo greičiau atiduosime užtrauktą skolą, tuo mažiau reikės mokėti nuosimčių.

—xox—

Viename, kitame Seime nedrąsiai buvo iškilęs klausimas, kad Vyčiai viešame veikime, vaikinai veiktų skyrium nuo mergaičių, o mergaitės nuo vaikinų, tiktai svarbiuose darbuose susieitų veikti išvien. Be gilesnio pasvarstymo tas klausimas greitai nuvydavo.

Šitą klausimą giliau pajudino nesenai tilpęs p. G. Intaro straipsnis "Apie Vyčių perskiras". Mes manėme, kad tuo straipsniu p. Intaras įneš organizacijon daugiau gyvumo ir susidėmėjimą tuo klausimu. Didelėse organizacijose visados būva taip, kad svarbesni klausimai, kuriuos būsimas Seimas turi priimti ar atmesti, iš anksto būva spaudoje plačiai, nuosekliai išgvildenti ir visapusiai nušviesti.

Pirmas prieš p. G. Intarą išėjo mūsų Centro Raštininkas V. Rūkštalis. Nors a-

biejų argumentai, vieni kitiems priešingi, buvo stiprūs, vienok klausimas dar gerai neišgvildentas ir neišrištas.

Kad ateinančių metų Seime tas klausimas būtų aiškus ir neimtų daug laiko svarstymui, reikia prieš Seimą organe jis plačiai išgvildenti. Vaziuodami Seiman atstovai kad jau turėtų nusistatę nuomones. Delto, kam rūpi tas klausimas, lai gvildena jį organe dabar.

—xox—

Centro Raštinėje randasi dar pora, trejetas desėtkų "Vyčio" kompletų 1920 m. Visi jie apdaryti drūtuose audeklo bei skūros apdaruose. Nariai, kurie nori savo knygynėlį papuošti gražia ir įdomia knyga, prašomi tuojau parsiųsinti. Kompletų kaina: audeklo apdaruose — \$3.50, skūros — \$4.50.

—xox—

Artinasi metinė šventė — Kalėdos. Visame pasauly yra priimta toje didelėje šventėje sveikinti savo gimines, draugus bei pažįstamuš. Su pasveikinimu, kiekvienas stengiasi įteikti ir dovanų.

Vyčiai siųsdami pasveikinimus savo giminėms ir artymiams Lietuvon, be abejonės, siųs ir dovanų. Didžiausį džiaugsmą ir malonumą suteiksute saviesiems, jei kartū su pasveikinimu nusiųsute ir "Vyčio" kompletą 1920 m. Centro Raštinė bei Administracija tame reikale žada nariams patarnauti.

Siunčiant užsakymą ir pinigus už kompletą, prašomi tiktai paduoti aiškų adresą. Administracija kompletą pasiųs tiesiog Lietuvon ir padengs persiuntimo lėšas.

Pasinaudokime proga.

—xox—

Associated Press pranešimu, Lietuvos Ministerių Kabinetas nusprendė pripažinti, su kai-kuriomis pasargomis, Tautų Sąjungos projektą, kuriuomi turėtų būt pabaigta ginčai lietuvių su lenkais del Vilniaus.

Tuo projektu Lietuvos Valstybę sudaro du pus-autonominiu kantonu. Viena — Vilniaus sritis su apylinkėmis, kita — visi Lietuvos plotai.

Apie Jaunimą.

(Dviejų draugų pasikalbėjimas per laiškus).

Brangus Drauge:—

Tokia jau žmogaus psichologija, ką jis myli, tas būva jo mintyje ir apie tai kalba. Gal aš perdaug įsivėliau į Vyčius, kad apie viską daugiau tiek nerašau, kiek apie jų "bėdas", vargus ir džiaugsmus. Bet kaip čia neiti su jaunimu ir apie jį nerašyti, jeigu jis vienatinė mūsų tautos viltis! Visų akys nukreiptos jaunimo link. To negana. Eina varžytinės, kova už jaunimą. Vieni nori pakreipti jį savo pusėn ir prazudyti tamsybių gelmėse, kiti nori paimti savo globon ir apšarvoję jį Tikėjimo ir Meilės skydais, nes žino, kad "Laiminga—stipri ta tauta, kuri doru būdu tvirta; smarkiausias audros nesugriaus jos rūmo pamatų..."

L. Vyčių organizacija rūpinasi savo narius apsaugoti nuo dorinio ištvirkimo. Be to, norima, kad čia augęs jaunimas neprarastų lietuvištos žymių. Bet kaip tai sunkus darbas! Sugedęs pasaulis mina po kojų visus Dievo įsakymus... o tu, žmogus, dirbk-nedirbęs, nes pirm visko būtinai reikia *viską atnaujinti, Kristuje.*

Darbą reikia pradėti nuo savęs. Dideli, maži, seni ir jauni turi imtis katekizmo, ir išmokti jį.

Ar nebūtų gera, kad mūsų jaunimas kartą mėnesyje susirinktų gilesnėm studijom? Bet kas jiems vadovaus? Ne visi dvasios vadai turi laiko ir pasišventimo. Prie to ir patiems Vyčiams, ypač siauriau mąstantiems, pasirodys nuobodu, sausa...

Tiek šiuo sykiu. Kitą kartą daugiau parašysiu.

Su Diev! X. Y.

Mielasis:—

Tamstai rašant, draugiškai kalbant per laiškus, mintys puikiai vystosi. Del stokos laiko noroms-nenoroms šį laišką turėsiu sutrumpinti.

"Vyčio" num. už spalio 15 d. tilpo Liet. Vyčių Chicagos Apskričio rezoliucija prieš įvedimą organizacijon skautų. Man rodos, jog tokia rezoliucija mums pagamins tik-

tai griežtesnių priešų. Mano nuomone, skautų klausimas nėra užtektinai išgvildentas ir jei taip, tai rezoliucija išnešta visai ne laiku, o kitu atžvilgiu nei kiek ne taktiška.

Kita vėl, ji atsiduoda puikybės kvapu, nešančiu daug žalos. Egoizmas visur kaip asmenyse, taip ir draugijose ir organizacijose "in toto" gyvuoja, ir kol žmonės neišraus jo iš savo širdžių, tol nebus santikos tarp organizacijų; o jau apie brolišką meilę nėra ko ir kalbėti. Puikybė, tai šimtagalvė gyvatė, kuri užnuodija visa ką yra gera žmonėse. Galų gale ji pakenkia net švenčiausiems žmonių jausmams. Gaila, kad taip yra, bet panaikinti ją sunku, taip sunku, kad teisingai yra pasakyta: panaikinti jos negalima. Nukirsk šimtagalvę vieną galvą, liks dar 99. *Draugas.*

—x—

PASTABA.

Priėmimo naujų narių prisiejoj (Ceremonialas p. 6) po žodžių "...stoti už savo tikėjimą..." reikia dadėti: "*ir pasilikdamas(ma) ištikimu(ma) šiai šaliai stoti už savo tėvynę etc.*

Per neapsižiūrėjimą lapeliuose pabrėžtieji žodžiai buvo apleisti.

Ceremonialo Komisija.

— x —

Kareivio Daina.

Pro girelę, pro žaliąją

Saulelę tekėjo,

Lygiais keliais, vieškelėliais

Daug broliukų ėjo.

Visi linksmūs, dainuodami

Rytų pusėn traukė,

Nors žinojo, kad ne vieno

Mirtis tenai laukia.

Girdžias, dunda jau rytuose

Kanuolių daugybė,

Žemė dreba, mirtis kerta

Mūs brolių gyvybę.

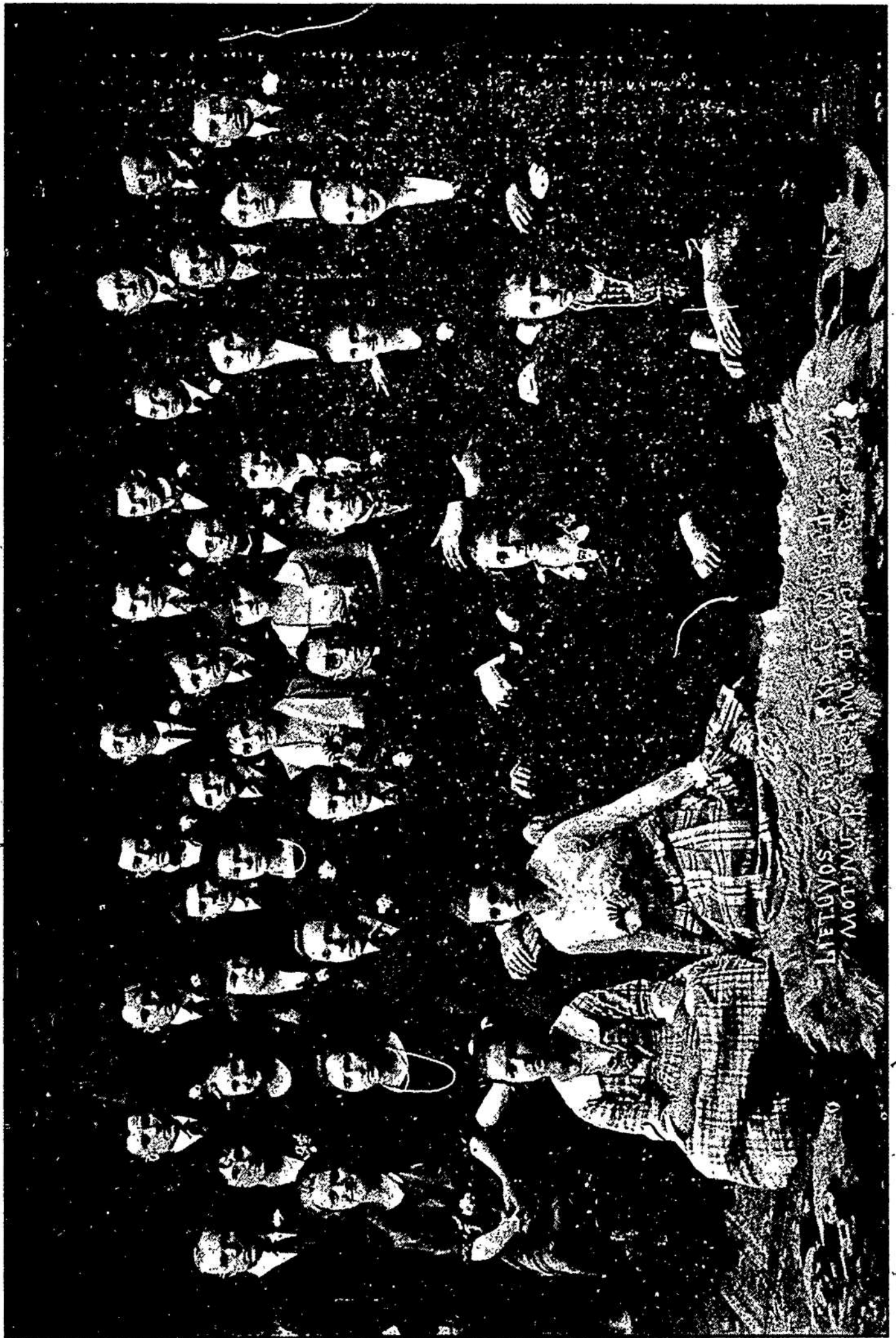
Tegu gaudžia ten kanuolės,

Tegu mirtis veikia.

Vienok drąsiai tenai einam —

Tėvynė gint reikia.

J. Stasilionis.

Grižkime Lietuvon Vede:

Mūsų spaudoje korespondencijose iš Lietuvos tankiai patēmijama ypatinga agitacija. Toji agitacija išreiškiama šiaip: "Amerikos vaikinai, neveskite Amerikoje, bet važiuokite Lietuvon nevedę. Čia gausite gražesnių ir geresnių merginų" ir tt.

Žinant šiek-tiek padėtį čia ir Lietuvoje, man tokia agitacija atrodo — vaikinams apgaulinga, o mergaitėms tiesiog pragaištinga. Nors asmeniškai manęs šis reikalas nekečia, bet, jausdama, kad daugelis merginų piktinasi tokia agitacija, tik apgynimui savo asmens reikalų pėdrįsta viešai tarti žodžio, todėl, vardan Amerikos merginų ir amerikiečių lietuvių vaikinų labai, šiuo reikalu noriu išreikšti savo mintį.

Laimė ir pavyzdingas gyvenimas vedusios poros glūdi minčių, būdó ir patyrimo vienodume. Tokis vienodumas ar bent netolimas skirtumas yra galimas sutaikinti tiktai pagyvenusių vienoje šalyje, panašiose aplinkybėse ir turėjusių progos patirti laimės ir vargo dienų. Ką patiria Amerikoje gyvenantieji, to Lietuvoje gyvenantieji dažnai negali nei išsivaizdinti. Arba, nebuvęs Lietuvoje amerikietis negali pasiimti visa tuo, ką atjaučia ir supranta vien Lietuvoje gyvenęs.

Pagyvenęs Amerikoje nors keletą metų lietuvis, parvažiavęs Lietuvon jau nebeprišitaiko prie tenyškčių papročių. Toksai stengiasi ten daryti "reformas"; gi tas darymas "reformų" tenyškčiams lietuviams labai nepatinka. Taipė iš Amerikos grįžusių ir vien Lietuvoje gyvenusių jau yra pasidaręs nemažas skirtumas. Tas skirtumas eina naudon, kuomet jis yra tarpe kaimynų. Bet jei tas skirtumas atsitinka šeimynoje, ta šeimyna negali per daug džiaugties ir laimingai gyventi. Šeimynos laimė yra kartu ir tautos laimė.

Vedę ir sukūrę šeimyną vienas amerikietis platesniu žinojimu, kitas turėjęs laimę vien Lietuvoje gyventi, mažiau žinojimo turįs, daug daugiau turi priežasčių šeimyniniam nesutikimui, negu kad tie patys asmenys būtų turėję progos pagyventi keletą me-

tų svetur ir įgauti vienodą gyvenimo patyrimą. Kąs tēmija šeimyninio gyvenimo ir kivirčių priežastis, tas mato, kad didžiumoje atsitikimų tie kivirčiai yra vien dėl žinojimo skirtumo.

Amerikoje gyvenantieji vaikinai, kurie galėtų dabar grįžti Lietuvon, didžiumoje yra suaugę. Jie išsilavinime ir patyrimė maždaug toliau yra nužengę, negu jiems atatinamo amžiaus Lietuvos merginos. Delto parvažiavus kaiman sunku bus rasti draugė savo amžiui ir lygiam išsilavinimui bei patyrimui. Miestietės dar toliaus skiriasi, nes didžiama miestiečių merginų yra persiėmusios "poniška" dvasia. Poniškoji dvasia daugumai mūsų amerikiečių vaikinų netinka, nes jie čia gyvendami įgyvendino savyje demokratiškumo pradus.

Jaunoji karta būt artimesnė amerikiečių dvasiai, bet tosios amžiaus skirtumas neatsako mūsų suaugusiems broliams amerikiečiams. Didelio amžiaus skirtumo ir-gi negalima neimti domėn geram ir gražiam šeimyniniam gyvenimui.

Šeimyninio sutikimo ir tautinės palaimos delei daug geriaus, kuomet veda artimi draugijinio gyvenimo ir lygaus išsilavinimo asmenys. Iš tokių porų mažiau pasitaiko šeimyninių kivirčių ir apgailėstavimų.

Antra vertus, kodel-gi mūsų amerikiečiai vaikinai turėtų paniekinti Amerikoje gyvenančias lietuvaites? Arba, kodel-gi Lietuvos jaunuolės turėtų vilioti vaikus iš Amerikos ir tuomi išstatyti savo seseris Amerikoje į senmergių eiles? Juk amerikietės nemažiaus prisidėjo prie iškovojoimo Lietuvai laisvės, negu sesės Lietuvoje. Per karą visos čia dirbome, siuvome, mezgėme. Visas savo liuosas nuo kasdieninio darbo valandas pašvėsdavom aukoms rinkti. Ir šiandieną dar pažangos ir socialės apšvietos darbas didžiumoje yra tebenešamas sesių amerikiečių. Argi už tą visą mūsų broliai amerikiečiai vaikinai turėtų jasias paniekinti? Ne! Amerikietės lietuvaitės pilnai užsitarnauja sau lygaus vyro ir mūsų vaikinai vedę Amerikoje pagyvenusią lietuvaitę bus

daug laimingesni, o Tėvynė, Lietuva, susilaukus tokios poros turės daugiaus naudos. Vaikinams daug geriaus tinka vesti Amerikoje ir važiuoti Lietuvon su drauge.

Vaziuokime tat Lietuvon, bet vaziuokime visi poromis, su šeimynomis ir tverkime ten laimę ir gražų gyvenimą. Nenorėkime, kad mūsų vaikinai, prisiklausę agitacijos, sugrižę Lietuvon tenai merginą įveltų į šeimyninę nepalaimą. Antra, ar-gi negaila būtų, kad skaisčios ir gražios amerikietės lietuvaitės turėtų tekėti už svetimtaučių arba paliktų senmergėmis.

Tat neskleiskime kenksmingos agitacijos. Tėvynėje gyvenančios lietuvaitės yra geros ir tinkančios vyrams, bet jos daugiau tinka ten gyvenantiems, negu iš Amerikos grįžusiems. Gi Amerikoje pagyvenusios, arba ir nebuvusios Lietuvoje, daugiau atsakantesnės yra grįžtantiems iš Amerikos vaikinams dėl sutikmingesnio ir laimingesnio šeimyninio gyvenimo.

Man teko būti Lietuvoje ir teko susitikti nemažai pargrįžusių vaikinių iš Amerikos. Pažįstamieji atvirai skundėsi, kad ilgokai jie turės pagyventi Lietuvoje iki pripras prie šiandieninių papročių ir apsiėjimų. Jiems kaimo merginos netinka, gi miestietės, sako, ne demokratiškos, taip-gi nuo jų skiriasi. Ir gailisi, kad nevedė moters būdami Amerikoje.

Eugenija M—nė.

Mokinkimės.

Brangus Amerikos jaunime:—

Gyvendami šioje šalyje, nekartą pamirštame apie savo Tėvynę-Lietuvą. Visi mes stengiamės pramokti svetimos kalbos, dažnai nutoldami nuo lietuviškos. Teisybė, gyvenant šioje šalyje reikia mokėti ir jos kalba, būti tos šalies piliečių. Bet kiekvienas jaunikaitis ar mergaitė gerai turėtų įsidėti sau galvon, kad jis ar ji yra ir paliks lietuviu. Delto kiekvieno priedermė pažinti ir mokėti prigimtąją kalbą, kad galėtume būti naudingi savo tikrai Tėvynei, Lietuvai.

Jeigu mes mylime savo Tėvynę, Lietuvą, privalom pažinti ir tikrai mylėti jos kalbą, mylėti ir mokintis.

Pasibaigė vasara, dingo ir visas linksnumas. Ateina žiema, ilgi vakarai. Neleiskime brangaus laiko teatruose ar šokiuose, bet sunaudokim jį geram tikslui — mokinimuisi. Visi žinome, kad mokintis nėra lengva, daug reikia pasišventimo ir savęs išsizadėjimo. Mokslo vertės negalima apkainuoti. Jis yra naudingas ir kiekvienam reikalingas. Įgiję mokslo labiau būsimė naudingi netik sau, bet Tėvynei ir visuomenei. Karšta Tėvynės meilė ir didis pasišventimas suteikia jaunimui daugiau jėgų. Ir kas-gi labiau gali atjausti tą Tėvynės meilę, jei ne karštos jaunimo širdys. Jei jaunimo širdyse liepsnoja ta meilė, perniek jam sunki vargų našta; pertrumpos jam dienos darbuotis Tėvynės labui.

Mūsų Tėvynė, Lietuva, nūn gyvena labai sunkias dienas. Daugelis tikrų sūnų išsizadėjo jos ir niekina tą brangią laisvę, už kurią daugelis jos sūnų turėjo galvas paguldyti. Jų vardai pasiliks lietuvių tautos istorijoje užrašyti tuom nemaloniu vardu — išgama. Jei mes norime būti tikri vaikai, turime mokintis ir dirbti tėvynės labui.

Mūsų Tėvynė nūn jau laisva ir liuosai gali kvėpuoti. Nukrito sunkūs geležiniai pančiai, kuriais per ilgą laiką ji buvo surakinta. Nūnai jaunimui yra puiki dirva ar-ti ir sėti sveiką mokslo ir doros sėklą. Niekas mūsų čia nevaržo, nebent tik tinginys.

Daug gražaus jaunimo šioje šalyje susibūrė po L. Vyčių organizacijos vėliava. Daug esame pasidarbavę savo Tėvynei, Lietuvai, bet tai dar ne viskas. Dar daugiau galime jai pasidarbuoti. Teisingai sakoma: "nemondat quod non habet", t. y. negali kitiems duot to, ko pats neturi. Neturint tikros Tėvynės meilės, negali ja nei kitų uždegti. O Tėvynės meilę tik tada galėsime pilnai turėti savo širdyse, kada nuodugniai pažinsime jos kalbą ir papročius. Darbas nelengvas ir netrumpas, jis yra sunkus ir ilgas, bet oilnai apmokamas ir jo vaisiai amžini. Sūraskime savyje norą ir pasišventimą tam darbui.

Dabartinis kasdieninis mūsų darbas tegul išskleidžia savo sparnus ir apima protą ir valios pajėgas, jas auklėja, plėtoja ir stiprina. Išaugo mumyse tvirtas tėvynės medis, kurio vaisiais gėrėsis ne tik mūsų tauta, bet ir visa žmonija.

Brangus jaunime, jei kietas yargas ir sunkios aplinkybės tave slegia, gaivink ir auklėk savo širdyje dorą ir karštą Tėvynės meilę, kuriai darbuotis ir tarnauti rengiesi ir ant toliaus. Ateis valanda, kuomet nuslinks nuo tavo krūtinės sunkus akmuo, kuomet galėsi linksmomis akimis žiūrėti į šviesesnę ateitį savo ir Tėvynės veidą.

I. V. Kulikaitis.

Darban.

Jaunystė — tai pavasaris...

Pavasary kas gi nesidarbuoja? Visi, kas gyvas, juda-kruta: vieni laukuose darbuojasi; aria sėja, kiti apie namus trūšia... O jaunosios merguzėlės rūtų darželiuose valo juos nuo piktolių, taiso lysveles, sodina gėleles, dainuodamos apie bernėlių-dobilėlių.

Jaunime! Mums reikia branginti savo pavasarį-jaunystę. Turim sunaudoti kuogeriausiai, kad nesigailėtumėm praleidę ją vėjais. Ūkininkas jei praleidžia vieną pavasarį nesidarbavęs, jam ateina kitas, o mes kitos jaunystės jau nesulauksim.

Kaip ūkininkui brangus yra pavasaris, taip ir mes, jaunime, turim branginti jaunystę. Jeigu snausim-nesidarbuosim, tapsim nenaudėliais. Kiekvieną liuosą laiką sunaudokim skaitymui gerų knygų ir laikraščių. Platininkim katalikišką literatūrą, siųskim į Lietuvą savo giminėms, draugams ir kitiems perskaitytuosius laikraščius ir knygas. Noriai skaitydami knygas ir laikraščius, liksim apšviestais žmonėmis ir daugiau nebevergausim tamsos slobinui. Tik tai drašiai žengkim pirmyn su obalsiu: *Dievas ir Tėvynė*.

Ziogas.

Išminties Grudeliai.

(Geri patarimai-pamokinimai sau draugus besirenkant. Surinkti iš įvairių šaltinių, kaip tai garsių senovės grekų, lotynų, prancūzų ir vėlesniųjų anglų išminčių.) Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.

Draugiškumas, Draugai, Geri, Blogi ir Veidmainingi.

Kaip geltonasis auksas ugnimi ištirtas, taip sielvartos valandėlės parodo draugystės tvirtumą. Kuomet laimė draugiška ir malonia išvaizda šypsojasi, būriai turtuolių apsupa; bet kuomet perkūnija padanges puola, jie dingsta, nė turtuolis neturi kas jį pažintų, nors da nesena buvo artimų draugų apsuptas.

Ovidius.

Kokia didelė palaima yra draugas su taip ištikima krūtine, kad gali jon saugiai paslėpti visas savo slapybes, kurio sąžinės gali mažiaus bijotis kaip savo, kuris savo kalbą gali palengvinti tave nuo rūpesčių, patarimais nuo abejonių, linksmu ūpu nuo nusiminimo, ir kurio net žvilgsnis suraminimą tau teikia.

Seneca.

Atimti iš gyvenimo, draugijinį gyvenimą, ar tai nėra nieku kitu kaip atimti nesąncių draugų pasikalbėjimui būdą? *Cicero.*

Perspėk savo draugus slaptai, girks juos viešai.

Publius Syrius.

Lai pragaišta draugai, jei tik kartu su jais ir mūsų priešai liktų sunaikinti. *Cicero.*

Sulig žmonių pralobimo jų draugai teisingi; bet pablogėjus jų padėčiai, ir draugai kartu pranyksta. Turtas suranda draugus.

Yra daug tokio gyvenimo ir būdo, kurie, kuomet juos manai esant draugais, randasi labiausiai apgaulingi, pažadų pilni, gi darbais tušti, o tikėjime neverti. Iš jų nesiranda nei vieno, kurs nepavydėtų tiems, kuriems laimė (turtas) pagelbsti pralobti: gi patys savo pavydo moka išvengti. *Plautus.*

Malonu yra atsiduoti benuosaikiam džiaugsmui, kuomet draugas sugrįžta.

Horatius.

Atmesti dorą draugą, aš skaitau už tokią blogą darbą, kaip atmesti savo gyvastį, kurią mylime labiausiai. *Sophocles.*

Pati gamta paruošė draugą su giminėmis, bet tai nėra per daug pastovi. *Cicero.*

Brolis, tai gamtos duotas draugas, bet jo draugiškumas nėra užtikrintas. *Baudoin.*

Draugiškumas tik ten tikrai randasi, kur žmonės savo nuomones apie Dieviškus ir žemiškus dalykus sutaria, prie to, jei da jų tarpe yra didžiausia meilė ir pagarba. *Cicero.*

Draugiškume: slaptiingas sielos klįjau! Gyvenimo saldintojau; ir draugijos sulietojau. *Blair.*

Draugiškumas pasisekimui suteikia didesnę šviesą, o sielvartą lengviną pasidalindamas jo skausmus ir rūpesčius. *Cicero.*

Veltui laukti nuo draugo patarnavimo, kuris pats tarnauja. Lai jisai būva liuosas žmogus, kuris pageidauja būti mano valdytoju. *Martialis.*

Sujudinti esame, nežinau kubmi, vietomis kuriose randame tujų žymes, kurie turi mūsų pagarbą ir meilę. *Cicero.*

Mes patys sau viską nešugebam atlikti, kiti žmonės turi kitus gabumus. *Cicero.*

Ne, nėra tarp žmonių tikresnio draugiškumo ryšio, kaip tie, kuriuos jungia ir riša vienodi siekiniai ir norai. *Cicero.*

Draugiškumas visuomet gerą darą, meilę-gi kartais yra įzeidinga. *Seneca.*

Jei ši mintis draugijoje nebus priimta, tikras draugas niekuomet nebus surandamas; nes jisai tai kaip antras pats.

Naują draugiją tyeriant, svarbu prižiūrėti būdą, kaip daroma priėjimai, kurio pagalba draugiškumui kelias (jei taip galima pasakyti) atidarytas. *Cicero.*

Turėti vienodus pasirinkimus ir nekenkimus, štai kas ir vien tik tas yra tikriausiu draugiškumo ryšiu. *Sallustius.*

Kur teisingas draugiškumas randasi, ten ceremonijų nereikia. *Shakespeare.*

Nėra draugiškumo tarp tų, kurie su aukštesniais galės šulais draugauja.

Lucanus.

O neprilyginama išmintis; tie it saulę iš pasaulio atima, kurie draugiškumą iš gyvenimo linksmumų prašalina. *Cicero.*

Nusiminime nėra geresnių vaistų; kaip gero draugo patarimas. Tasai, kuris, savo skausmuose, sujudina ir bando vynu savo sielą suraminti, nors jis trumpai linksmumą aptuotų, vėliaus-gi dvigubą skausmo dalį susilauks. *Euripides.*

Delko mums reikėtų draugų, jei jų mums niekuomet neprireiktų? Tuomet jie paliktų nenaudingai gyvuojanti sutvėrimai, jei mes niekuomet jų nereikalautumėm; it jie paliktų it puikus instrumentai skryniose pakabinti, balso neišduodanti.

Shakespeare.

Draugiškumas yra ištikimas visuose kituose dalykuose išskyrus meilės tarnystę. Tad lai kiekviena širdis vartoja savo liežuvį; lai kiekviena akis veikia del savęs ir nepasitiki jokiām patarnautojui, nes grožė yra ragana, prieš kurios žavėjimus tikėjimas į kraują tirpsta. *Shakespeare.*

Draugui dera panešti draugo silpnybes.

Shakespeare.

SPORTAS.

Bostono Kolegijos žymiausių futbolininku yra lietuvis J. Urban (Urbonavičius).

—x—

Šv. Tamošiaus Kolegijoje, Scrantone, Pa., gambiausias futbolininkas M. Paliutis. Jis ypač pasižymėjo lošime su High Schol futbolininkais iš Wilkes Barre, Pa.

—x—

Pennsylvania Military College Futbolininkų instruktorius yra Sim. Paukštys.

—x—

“Amerikos” pranešimu, Lietuvos Vyčių (turbūt, Wilkes Barre) futbolininkai lapkr. 11 d. lošė futbolą su Elks lošėjais.

—x—

Kingstono, Wilkes Barre, Plymouth ir Wanamie Vyčiai organizuoja basket ball lygą. Geriausių jiems pasekmių.

—x—

“Amerika” praneša, kad Kingstono Vyčiai futbolininkai supliekė Stellton lošėjus. Rezultate 50:0.

—x—

K. of L. (Kolumbo Vyčiai) sviedininkai Chicagoje jau ruošiasi prie sviedininio sezono 1922 m. Lapkričio 7 d. vyriausioje buveinėje įvyko metinis susirinkimas, kuriame išrinkta “tymams” valdybos.

Lapkričio 16 d. Sherman viešbutyje buvo surengta metinis pokilis, kurjame pagerbta pasižymėję praeitų metų sviedininkai.

LIETUVOJE.

Spalių 16 d. Vytauto Kalne, Kaune, Liet. Fiz. Lav. Saj. pirmosios komandos ir Kauno šaulių įvyko futbolo rungtynės. Laimėjo L. F. L. S. rezultate 1:0.

—x—

Spalių 9 d. Kaune įvyko futbolo rungtynės tarp šaulių ir Kauno vokiečių gimnazijos. Laimėjo šauliai rezultate 6:0. Kitą sekmadienį toji pat šaulių komanda futbolė buvo rungtynių su žydų k-da “Makabi”.

—o—

Pasaulinį estafetės bėgime rekordą laimėjo p-lės: Linės (anglė) ir Bleard (francūzė). Pirmoji 1000 ardu bėgo 11 4—5 sek., pastaroji 1,000 metrų bėgo 17 4—5. Lenktynės buvo Paryžiuje Pershingo stadiume.

—x—

Amsterdame buvo suruoštos irklavimo rungtynės Europos pirmenybėms 1921 m., kurių rezultatai tokie:

Po viena: 1) Olandija, 2) Šveicarija, 3) Italija,

Po du be vairininko. 1) Olandija, 2) Šveicarija, 3) Belgija.

Po du be vairininko. 1) Belgija, 2) Prancūzija, 3) Olandija.

Po keturis. 1) Šveicarija, 2) Prancūzija, 3) Olandija.

Po aštuonis. 1) Šveicarija, 2) Vengrija, 3) Belgija.

Vyčiai ir Pavasarininkai.

Visi labai gerai atmename, kad dar suvis neseniai caro laikais mūsų lietuviai bėgte bėgo Amerikon lengvesnės duonos ieškotų, ypač daugelis bėgo “nuo vaisko”. Tai gi tie išbėgę mūsų tautiečiai kiti jau gerokai tenai už jūrių — marių išgyveno ir daugybė jų apsivedė; kiti įgijo savo ūkių, amerikoniškai vadinamų fermų, kiti įsisteigė savo dirbtuvių, prisipirko automobilių ir tapo tikri fabrikantai, kiti įsisteigė

aludžių, arba taip vadinamų salionų, kiti gi, ilgą laiką kad ir paprastais darbininkais buvę taip pat savo šeimynų įsikūrė. Tokiu būdu tenai, Amerikoje, išaugo daugybė lietuvių jaunuomenės, nors Amerikoje gimusių, vienok tikrų tikriausių mūsų brolių. Kadangi mums, jaunimui, ytin rūpi mūsų jaunieji užjūrio broliai, tai gi pažvelgime, kokie gali ir turi būti mūsų ir Amerikiečių lietuvių jaunimo santykiai.

Mes Pavasarininkai, mūsų tikslą turime išsirašę savo vėliavoje — "Dievui ir Tėvynei", už tat mums pirmiausia ir rūpi, kad mūsų Amerikos broliai tais pat obalsiais vadovautųsi. Del šito dalyko galime tik pasidžiaugti. Amerikos lietuvių jaunimas beveik visas yra giliai tikintis ir mylintis savo tėvų kalbą. Jie Amerikoje panašiai, kaip mes čia Lietuvoje, stipriai organizuojasi, t. y. dedas į sąjungas. Kaip mes esame susibūrę į "Pavasario" Sąjungą, taip jie Amerikoje sudarė galingą Liet. katalikų jaunimo Sąjungą, vadinamą Vyčių Sąjungą. Amerikos Vyčių Sąjunga prakilniais, aukštais savo siekimais trumpu laiku padarė tai, kad į savo Sąjungą visą geresnę, katalikišką Amerikos lietuvių jaunimą sutraukė. Šiandieną jie, Vyčiai, turi jau apie 200 kuopų ir nebe šimtus, bet tūkstančius narių. Tai gi tuos jaunųjų mūsų Amerikiečių draugų tūkstančius ir mus tie vienodi, prakilnūs obalsiai: — Dievas ir Tėvynė, — vienon šeimynon jungia. Nors mus skiria plačios, mėlynos jūros, bet mūsų širdys yra labai artimos, nes jos vienais troškimais plaka.

Kad Amerikos Vyčiams rūpi Dievas, tai liūdyja, kad jie visur katalikų tikybos pamatais susiorganizavę. Jų kuopų Centrai paprastai apie bažnyčias spiečiasi, jie turi savo chorus, orkestrus, kurie viešose Bažnyčios iškilmėse ir pamaldose uoliai dalyvauja. Jie skaito katalikų laikraščius, knygas; jų laikraštis "Vytis" yra giliai katalikybės dvasia persiėmęs. Vyčiai dažnai visi bendrai Šv. Išpažintį atlieka, Švenčiausiąjį Sakramentą priima. Jie, vienu žodžiu, visur ir visame remiasi katalikų tikybos ir doros pamatais.

Amerikos Vyčiai, karštai Dievą mylėdami, negali ir Tėvynės nemylėti. Tiesa, yra Amerikos lietuvių jaunomenės dalis, kuri yra užmiršusi Dievą, Bažnyčią; tiems, paprastai, tėvynė neberūpi. Jie dažniausia ir savo tėvų kalbą užmiršta, taigi ir tėvynė jiems — tenai, kame jiems asmeniškai patogiau gyventi. Visai kitaip į tai žiūri Vyčiai. Jie, gyvendami laisvoje Amerikoje, gerai žino, kaip toji laisvė yra brangi ir todėl, atsiminę kad tikrąjį jų tėvynė —

Lietuva neseniai dar vergijos pančiais buvo surakinta, visokiais būdais stengiasi, kad tik ji vėl ton vergijon nepakliūtų. Amerikos Vyčiai parodė gražiausią tėvynės meilės pavyzdį, kuomet Amerika paskelbė vokiečiams karą. Amerikoje tuomet visi buvo įsitikinę, kad vokiečiai bus nugalėti, todėl, kada paskelbė Amerikos valdžia savanorių kariuomenės šaukimą, tai ištisi būriai jaunų Amerikiečių į juos rašėsi. Bet Amerikos valdžia, norėdama, kad ir kitos tautos, kurių Amerikoje nemaža yra, prisidėtų prieš vokiečius kariauti, sumanė gūdrų dalyką, būtent, paskelbė, kad visos tos mažosios tautos, kurios kariaus prieš vokiečius, bus pripažintos laisvos, nepriklausomos. Tada tai Amerikos Vyčiai, negalėdami savo tėvynėje Lietuvoje del jos laisvės kariauti (nes tuomet Lietuvon iš Amerikos nieko nesileido), tūkstančiais stojo Amerikos kariuomenės ir važiavo į Francūziją muštis su vokiečiais. Vyčiai tai darė ne iš neapykantos prieš vokiečius, bet iš savo tėvynės Lietuvos meilės. Jie mislijo, kad kaip vokiečiai bus nugalėti, tai Amerika tuoj pripažins laisvą Lietuvą. Užtat Francūzijos laukuose mirdami, savo kraują liejo del savo tėvynės laisvės. Vienas Vytis karininkas pasakojo Kaune, kad jis pats matęs, kaip sužeisti francūzų apkausuose Vyčiai, išblyškusiomis lūpomis mirštant šnabzdėjo: — "Dieve Lietuvą gink". Bet Amerikos Valdžia lig šiol savo duoto žodžio neišpildo, Lietuvos visiškai vistiek dar nepripažįsta.

Vienok ir del to Vyčių tėvynės meilė neataušo. Jie stengėsi susiorganizavę pulkais grįžti į Lietuvą ir čia bendrai su mumis, del jos laisvės kovoti. Bet ir to padaryti jiems nebuvo leista. Tuomet jų atskiri žmonės vyko į Lietuvą ir vistiek del jos kovojo. Kai kurie jų ir dabar dar tebėra mūsų kareivių eilėse. Jų tarpe yra ir buvęs "Vyčio" Redaktorius. Kiti gi, negalėdami patys čionai atvykti, šelpė mūsų tėvynės gynėjus aukomis. Vyčiai taip pat be galo ir mumis rūpinasi. Dabar sužinoję, kad Pavasarininkų Sąjungos reikalams labai trūksta pinigų, nutarė net tūkstantį dolerių tam tikslui surinkti ir paaukoti.

Iš to matome, kad Amerikos Vyčiai yra tai artimiausi mūsų vienminčiai broliai, kurie stengiasi net tik žodžiais, bet ir kilniais darbais šventus savo įsitikinimus vykdyti.

Todel aišku, kad visų pirma, mes turime su jais kuoartimiausių santykių palaikyti, k. a. pažįstami Pavasarininkai su savo pažįstamais Vyčiais tesusirašinėja, net ištiesos kuopos Pavasarininkų su Vyčių kuopomis artimesnių ryšių teuzmezga. Gerai būtų, kad mūsų Pavasarininkų Centras mainytusi protokolų nuorašais su Vyčių Centru; taip pat, mano nuomone, būtų pravartu, kad atskiros Pavasarininkų kuopos tą pat padarytų su atskiromis Vyčių kuopomis. Tuo būdu ir Vyčiai ir Pavasarininkai tikrai vieną šeimyną sudarytų.

Antra, mes privalome laukti kuodaugiausia Vyčių savo tėvynėn pagrįžtant. Dabar Lietuvon kitataučių daugybė grįžta, ku-

rie daugiausia ne Lietuvai, o sau gerą trokšt. Jie ieško sau victos ten, kame lengviau, kame pelno daugiau. Visai to kita turime iš Vyčių tikėtis. Jie užu jūrų gyvendami, dar labiau savo tėvynę myli; jiems ir ten, Amerikoje, nemažiau mieli yra mūsų Nemuno krantai, žaliosios mūsų girios ir miškai, samanotos, aplužę, bet savos, artimos mūsų sodžių bakuzės. Jie todėl nebijos savo tėvynės naudai pavargti, sunkiai padirbti, jaunų savo spēkų jai paaukoti, nes jų obalsiai jiems tai liepia, įsako. Dabar, Lietuvos nepriklausomybę iškovojuš, reikia ytin sunkaus darbo, kad tą nepriklausomybę ir laisvę išlaikius, ją apsaugojus. To mes neabejojinai atsieksime, jei vienybės laikysimės. Užtat, tegyvuoja Vyčių ir Pavasarininkų vienybė!

U. Rudminaitė.

"Pavasaris".

Jaunimas Lietuvoje.

Telšiai. Ateitininkai gyvuoja. Vyčiams, be abejo, žinoma, kas tai At-kai, todėl nemanau apie juos ir aiškinti. Bet noriu vienminčiams broliams užmaryje suteikti žinių ir pasidalinti tuom džiaugsmu, kurį Telšių moksleiviai At-kai šiuosmet yra datyrę:

Mokslo metas Telšių gimnazijoje prasidėjo rugpiučio 29 d. Naujų mokinių įstojimo stebėtinau daug. Išviso Telšių gimnazijoje šiuosmet bus ligi 400 mokinių. Ateitinkų yra beveik pusė visų. Narių At-kų gausumo dėlei padaryta 4-rios paralėlės kuopos: I) 8 ir 7 kl. mokinių At-kų koncentras, kuriam vadauja Pr. Montvydas; II) 6, 5 ir 4 kl. — koncentras, kuriam vadauja D. Jurkus; III) Mergaičių At-kių koncentras, kuriam vadovauja D. Kariackaitė ir IV) "Jaunųjų Ateitininkų" kuopelė. Šitai vadovauja G. Valančius. Visų-gi kuopų vedėjas pirminkas yra A. Tylenis, kuriam priklauso didžiausia garbė ir pagyrimas kaip vienam iš įsteigėjų At-kų organizacijos Telšiuose. Tai buvo balandžio mėn., 1918 m.

Visos kuopos veikia puikiai pilnoje to žodžio prasmėje. Ypač šiais mokslo metais stengiasi veikti ir dirbti At-kų plotmėje 8-tosios klasės mokiniai At-kai, nes jiems reikia palikti pavyzdį idėjos sekėjams. Tai tikrai svarbi jų gyvenimo valanda. Neuzilgo reikės jiems peržengti tikrojo gyvenimo slenkstį, todėl dabartės jie stengiasi kuodaugiausia įminti pėdų ligšiolinėn veikimo plotmėn. Ir, abelnai, Ateitininkai pasirodo darbštūs ir visi supranta savo gyvenimo tikslą. Ne be triūso ir pasistengimo Ateitininkai gavo pirmenybę ir "Mokinių atstovybės" rinkimuose,—nes jų įėjo 13, laisvamanių 2 ir neutralių 3. Tas taipogi daug padės ir mūsų idėjos klestėjimui — plitimuisi.

Labai malonu rašyti jums, gerbiamieji bendraidėjai Vyčiai, ir jums, beabejo, malonu bus išgirsti, kad ateizmo gaivalas Žemaičių moksleiviuose baigia garuoti. Todėl nenusiminkime, broliai, bet dirbkime bendrai, savo kilniajai idėjai: "Dievui ir Tėvynei" bei "Vėg atnaujinti Kristuje".

G. Valančius.

Varniai (Telšių rajone). Pavasarininkų kuopa Varniuose gyvuoja gerai: Rengia vakarėlius, didina knygyną, kuriuo leidžia naudotis ir kitiems asmenims už 2 auksinu. Varnių kuopai daug gelbsti kun. kleb. Joneliūnas. Be to, Pavasarininkų rūpesčiu sudarytas ir bažnytinis koras, kuris gana puikiai gieda.

Šeduva (Pan. apskr.) Ilgai snaudęs Šeduvos jaunimas sukruoto darbuotis. Pernai įkurta Pavasarininkų kuopa gražiai gyvuoja. Kaimuose steigiamos kuopelės. Narių turi virš šimto. Per liepos ir rugpiūčio mėnesius surengta trys vakarai, kurie gerai pavyko. Pavasarininkų organizavime daug pasidarbavo klierikas P. M.

Barzdai (Šakių apskr.). Jaunimo šioje apielinkėje nemaža. Praeitą vasarą per atostogas parvažiavę Naumiesčio, Vilkaviškio ir Šakių gimnazijų moksleiviai suorganizuota Pavasarininkų kuopa. Iš karto narių prisirašė mažai, bet moksleiviams pasidarbavus kuopa susilaukė arti šimto narių ir dar vis auga.

Višvenai (Telšių apskr.). Gyvuoja P-ku kuopa. Rugsėjo 11 d. buvo atlaidai. Atsilankė trys. Telšių Rajono Centro Valdybos delegatai ir darė pranešimą apie Pavasarininkų kongresą. Kleb. kun. Umbraso rūpesčiu padaryta vieša kuopos knygynėliui steigti rinkliava. Surinkta 224 auks.

Trakiškiai ir Triobiškiai (Kvietiško valsč.). Šių kaimų jaunimas neatsilieka nuo kitų kaimų jaunimo. 1917 m. sutverta Pav-ku kuopa, prie kurios prisirašė visas apielinkės jaunimas. Paskui daugelis išstojo, nes pamatė, kad kuopos susirinkime negalės ragauti "baltakės".

Dabar šių kaimų jaunimas susidėjo vienon kuopon, kurioje žymiai darbuojasi Mariampolės valstybinės gimnazijos mokiniai.

Riečionys (Trakų apskr.). 1918 m. įsikūrus Pav-ku kuopa buvo sutraukus visą jaunimą. Prasiidėjus Lietuvos gyvenimui gabesnysis jaunimas stojo tai Valdžios įstaigosna, tai mokyklosna. Dėlto kuopa turėjo užsnūsti. Dabar jaunimas daugiau pamėgęs vakaruškas.

Eigirdžiai (Telšių apskr.). Pradinės mokyklos namuose rugp. 14 d. padaryta visuotinas Pav-ku kp. susirinkimas, kuriame dalyvavo Telšių Rajono Centro Valdybos narys ir kalbėjo apie jaunimo užduotį. Nutarta padidinti knygynas. Išnešta protestas prieš Hymans'o — Tautų Sąjungos norą sujungti Lietuvą su Lenkija. Po susirinkimo žaista. Eigirdžių Pav-kai lanko mokyklą, skaito savo knygyno knygas, lavinasi.

Suodžiai (Telšių apskr.). Čia jaunimas myli drauginį gyvenimą, lanko dorus blaivius susirinkimus, skaito knygas, laikraščius.

Pasidarbavus Naumiesčio Ateitininkams, sutverta Pavasarininkų kuopa, kuri sparčiai auga.

Alunta (Atenos apskr.). Gyvuoja Pav-ku kuopa. Susirinkimus laiko retai. Rugp. 14 d. sus-me

skaityta paskaita "Koks privalo būti pavasarininkas". Išnešta protestai prieš bedievių mokytojų (Prof. Są-gos) pasikėsinimus prašalinti tikyba iš mokyklų ir prieš T. S. norą sujungti Lietuvą su Lenkija.

Krekinava. Matydami, kad girtuokliavimas Lietuvoje vis labiau platinasi, Krekinavos Pav-ku visuotinas susirinkimas nutarė prašyti St. Seimo susiaurinti atidarinėjamą girtybės įstaigų.

Luckava (Mažeikių apskr.). Šiomet įsteigta Pav-ku kuopa. Narių įsirašė 84. Steigiama knygynas ir skaitykla.

Pasvalys. Pasvalio Pav-ku kuopa uoliai kovoja su girtybe. Valdybai pavesta kreiptis į savivaldybę, kad aštresnių griebtūsi priemonių sustabdyti tą bjaurų įprotį.

Pav-ku kuopa auga. Susirinkimus daro kas antrą sekmadienį.

Žagarė. Žagarės Pav-ku kuopa gailisi netekus kun. P. Kaščiuko, kp. pirm., kurs daug darbavosi. Nepaisant pirmievių išjuokimų, jis daug pritraukė jaunimo. Dabar kun. P. Kaščiukas yra Amerikoje ir darbuojasi Šv. Kazimiero Draugijos, Kaune, reikalais. Dieve jam padėk.

Naumiestis (Šakių apskr.). Senai jau čia gyvuoja Pav-ku kuopa. Atsidarius Naumiestyje gimnazijai, kuopa susilaukė naujų jėgų. Susirinkimai būva gyvi, nes juose dalyvauja daug Ateitininkų. Daug triūso ir pasišventimo kuopai įdeda ir kun. P. Dambrauskas, kuriam Pav-kai labai dėkingi.

Lukštai (Rokiškio apskr.). Šis miestelis įsikūrė prieš karą. Parapija maža. Bažnyčia dar nepastatyta. Pamaldos laikomos šopoje. Jaunimo yra ir būtų gerą dirva Pav-kams, tik nėra kas suorganizuotų.

Kruoviškė (Ežerėnų apskr.). Per mokytojų būrelio surengtą vakarą Kruoviškėje pastebėta viena yda, kad po programos inteligentai skyrėsi nuo kaimo jaunimo. Jie šoko kitame kambaryje, o salėje nebuvo kam vesti šokiai ir žaidimai.

Stakiai (Raseinių apskr.). Pav-ku kuopa čia įvedė kursus, kuriuose dėstoma aritmetika, lietuvių kalba, gramatika ir dailaraštis. Kursus veda studentas J. Remeika, kuris, be to, lavina jaunimą žaisti futbolą. Manoma surasti ir mergaitėms kokius nors pasilinksminimus.

JAUNIMAS D. BRITANIJŲ:

Lietuvių jaunimo Škotijoje yra daug, tik maža dalelė kalba savo tėvų kalba. Daugelis seka škotiečius.

Dėta pastangų visą Škotijos jaunimą sutraukti į "Jaunimo Ateities Draugiją". Bet ir pati draugija neilgai gyvavo. Nariai dr-ja mažai rūpinosi, susirinkimų nelankydavo. Daugelis liuosą laiką praleidžia smuklėse lošdami kortomis. Gaila.

- Jaunamečių Skyrius -

Žemuogės ir Knygos.

Jonukas gavęs iš kažin kur kelioliką kerelių žemuogių, parsinešė namon ir pasisodino gautoje nuo tėvo žemėje. Pasodintasias žemuoges jis rūpestingai prižiūrėdavo, karts nuo karto laistė vandeniu, valė nuo piktžolių, apie žemuogių šaknis purino žemę ir tt.

Žemuogės gerai prižiūrimos augo ir greitai pradėjo žydėti. Laike žydėjimo Jonukas dar rūpestingiau žiūrėdavo, kad jų nenaikintų įvairūs kirminai ir tt.

Kuomet žemuogės prinoko, Jonukas priskynęs krepšelį uogų nunešė tėveliui už davimą pasodinti žemuogėms žemės. Kitą uogų krepšelį Jonukas nunešė vietos klebonui, už kurias gavo pluokštą įvairių knygų. Apdovanotas klebono Jonukas grįžo namo linksmas. Liuosame laike Jonukas noriai skaitė gautasias nuo klebono knygutes, ir noriai sekė, kas jose parašyta. Ir taip iš uogų jis įsisteigė nemažą savo knygynėlį, kuriame daugiau buvo knygų turinio apie brangią tėvynę, Lietuvą, paskui nemažai buvo dvasinio turinio ir keletas "Žiburėlio" numerių. ("Žiburėlis" jaunamečių laikraštėlis, išeinąs Lietuvoje). Iš savo knygynėlio Jonukas skolino knygas draugams, draugams, o nenorinčius skaityti ragino, aiškinamas jų (knygų) naudingumą.

Greitu laiku Jonukas liko visoje apylinkėje žinomas ir visų gerbiamas kaip platintojas gerų knygų.

Ziogas.

Visi už Vieną.

Onytė išmušė mokykloje langą. Vaikai pakėlė triukšmą: vieni džiaugės, kiti gailėjosi nelaimingos mergelės.

Nūsiminusi Onytė sėdėjo ir laukė, ka-

da įeis mokytojas. Įėjo mokytojas. Vaikai žiūrėjo tai į langą, tai į mokytoją, ir laukė ko nepaprasta. Nelaimingosios mergelės širdelė ėmė tvaksėti. Mokytojas pažvelgęs į vaikus, suprato, jog kas nors atsitiko. Pagaliau žiūri — išmuštas langas.

— Kas išmušė langą? — paklausė mokytojas.

Visi vaikai tylėjo. Onytė atsistojo ir drebančiu balsu prisipažino kalta esanti.

— Tai gausi, Onyte, užmokėti už langą, — tarė mokytojas.

Kitą dieną įėjo mokytojas ir pasakė, kad langas labai brangiai kaštuoja. Vargu viena Onytė įstengsianti užsimokėti.

— Tai mes visi sudėsime pinigų! — sušuko dauguma vaikų. — Mes kartu mokomės, kartu žaidžiame, tai ir nelaimėje visi gelbėsime. Viena Onytei bus per sunku užsimokėti, o visi tai ir just nejusim.

— Gerai, vaikučiai, kad gailitės savo draugų, — tarė mokytojas, ir liepė sudėti po 10 skatikų, o kiek dar trūks, tai Onytė ir jis pats pridėsias.

Permainoje vyresnysis vaikas pradėjo rinkti pinigų. Visi vaikai su mielu noru dėjo po 10, o kiti ir po 20 skatikų. Vienas net visą auksiną davė.

Onytė džiaugės ir dėkojo savo geraširdžiams draugams. Vaikai žiūrėjo į Onytę ir džiaugėsi jos laime.

Narsutis. (Iš "Žiburėlis")

TROŠKIMAS.

*Nekartą galima girdėti nuo jaunimo, kad jie trokštą: laimės, turto, didžios garbės ir tt. Aš visai to netrokštu, tik tai trokštu tėvynei laisvės, žmonijai vienybės. Trokštu, kad jaunimas būtų doras, blavus, ir kad jame žydėtų meilė Bažnyčios ir tėvynės...

Ježdauskiškiai

Ziogas.

25—XII—19.

IŠRIŠIMAS GALVOSUKIO,
tilpusio "Vyčio" 15(109) numery.

2	9	4	7	3
6	1	8	4	6
8	7	5	2	3
2	6	3	9	5
7	2	5	3	8

Teisingai išrišo ir pirmas prisiuntė — Ed. Sriubas iš Chicagos. Jam tat tenka redakcijos pažadėta dovanėlė.

Be jo, dar ši galvosukį teisingai išrišo: Bronislava Butkus, iš Chicago, J. Baubkus iš Chicago, Ill. Ad. Alaburdas iš Chicago, Ill., A. Stanilaitė iš Amsterdam, N. Y., Katskiūtė iš Kearney, N. Y., J. Salus iš Montello, Mass., P. Kazakevičius iš Chicago, Ill., B. Jakimavičius iš Nagiara Falls, N. Y., A. Matūzas iš Wandergrift, Pa., P. Kalainė iš Gary, Ind., O. Stenslovaitė iš Springfield, Ill., Daumontaitė iš Detroit, Mich., M. Keršis iš Newark, N. J., J. Simanavičia iš St. Louis, Mo., D. Raškevičiūtė iš St. Louis, Mo.

—x—x—x—

GALVOSUKIS.

Aš reiškiu vieną spalvą. To mano vardo pirmąjį garsą pakeiskit, — aš aš pavirsiu tuo, ką višta turi ant galvos. Ir to vardo pirmąjį garsą pakeiskit — rasi mane bekaistant ant ugnies.

M. Gr.

(Iš "Žiburėlis")

Nuorašas.

Protestas,

tūkstančio clevelandiečių lietuvių viešojo susirinkimo 30-tą dieną spalio, 1921 metais, pareikštas Lietuvos Profesinei Mokytojų Sąjungai.

"Sužinoję mes šiandie, kad Lietuvos Profesinė Mokytojų Sąjunga dirba pragaištingą šeimynoms ir Valstybei darbą, nes nori niekuomi nepavarduojamą tikybą išplėsti iš Lietuvos brangaus jaunimo širdžių, mes griežčiausiai protestuojam ir sakom: nelaužykite įgimtos tėvų teisės link savo vai-

kelių! Liaukitės dirbę, niekšų darbą ir neuodykit Lietuvių vaikelių širdžių!

Lietuvos Katalikų Mokytojų Sąjunga kuo karščiausia sveikinam ir linkim, kad Ji savo darbštumu ir mokslu šviestų Lietuvos jaunimo protus, ir statytų aukštą jo dorą ant tvirtos, amžinai išbandytos tikišinės dvasios pagrindų".

Susirinkimo įgaluoti pasirašo:

*Kun. V. G. Vilkutaitis,
Jonas Albrektas,
Paulina Štaurpienė,
Matas J. Šimonis,
Feliksas B. Baranauskas,
Jurgis Kuzas.*

ATVIRAS LAIŠKAS "SANDARAI."

—xx—

Gerb. "Vyčio" Redakcija:—

Nuoširdžiai prašau Gerb. Red. suteikti savo rimtame laikraštyje vietos šitam mano laišku:

ATVIRAS LAIŠKAS "SANDARAI".

Nekartą jau teko pastebėti, kad kuomet sandariečių organą paėmė vesti p. V. Šlaksys, "Sandara" pavirto žemos rūšies lapu. Ypatingai pastaruoju laiku "Sandara" pradėjo talpinti tokius straipsnius, kurie kitose redakcijose rastų vietą ne laikraštyje, bet gurbe.

"Sandaros" 42 num. tilpo straipsnis vardu "Vyčiai važiuoja pas lenkus". Pradžioje, atgiedojus Vyčiams paprastą ir nudėvėtą savo giesmelę, "Sandara" sako:

"Šitie žmonės, pas kuriuos Vyčių organas buvo spausdinamas ir iš kurių Vyčiai brangia kaina nupirko metalinį laužą, pasirodė didžiausi lietuvių ir Lietuvos neprieteliai. Jie lietuvius, jų tautą niekina, išjuokia... Jų namai lenkiškoms varnomis puošti. Lietuvių Tautos vėliavą — keikia — josios nėra pas juos. Nun Vyčiams toki žmonės garbingi, kurie skriaudė ir skriaudžia lietuvius! Vyčiai kiekvienam reikale kreipėsi ir kreipiasi į lietuvių tautos išgamas, bet dabar ir "burdą" išrendavojo po lenkiška pastoge, kurios rūmai puošti varnomis*) Tomis varnomis, kurios aplietos lietuvių krauju. Skaudi ironija ypatingai delto, kad tai visa daroma po obalsiu lietuvių tautos".

*) Visur mano pabraukta. A. B. Ž.

Protingas pramonininkas nevaro atėjusio krautuvėn žmogaus, jei jis nėra lietuvis. Nevačiau nė aš. Delto, dabartinė Vyčių įstaiga plačiai žinoma pirmiausia tarp lietuvių, paskui tarp čekų, lenkų, anglų ir k., nes kiekvienas spaustos darbas buvo ir yra gražiai atliekamas.

Norėdamas žmogus įsigyti kokią nors nuosavybę, neklausia savininko ar ji yra lietuviška, ar nesulenkęjus. Jei tik patinka, jis ir perka. Vyčiai pirkdami mano spaustuvę taip-gi neklausė ar ji yra lietuviška, ar nesulenkęjus. Kodėl jie pirko mano spaustuvę, o ne keno kito, tai jų dalykas. Aš tik tiek galiu pasakyti, kad nei vienoje spaustuvėje Vyčių organas nebūvo taip gražiai spaudžiamas, kaip mano "sulenkęjusioje". Tie žmonės, kuriuos "Sandaros" redaktorius matė paveikslėlyje ir kuriuos pavadinė lenkais, lietuvių kalbą moka geriau negu "Sandaros" redaktorius, nes visi matome, kokios stambios "S." klaidos bado skaitytojui akis.

Talpindama tokius straipsnius "S." vadina mane didžiausiu lietuvių neprieteliu ir tautos išgama. Tuo tarpu Chicago lietuviai žino, kad aš padėjau įkurti lietuvių N. P. Šv. P. M. parapiją ir 1918. m. dienraštį "Lietuva", kurią nemoka biznio vesti žmonės subankrutino. Teismo keliu galėčiau pareikalauti "S." faktais prirodyti tą pasakymą. Bet nenoriu byluotis. Patys sandariečiai lai sprendžia, koki maistą teikia jų protams šiandieninis "S." redaktorius.

S. J. A. žino, kad mudu esava nariai 122 kuopos. Jeigu jo narys yra lietuvių tautos išgama, tat koks yra mūsų sus-mas?

Praeitą rudenį, kada L. R. K. R. Dr-ja ir Liet. Gelbėti Dr-ja rinko drabužius Liet. Raud. Kryžiui, aš per mirusį jau p. Metrikį L. G. D. daviau drabužių vertės 50 dol. Kada ta pati draugija rinko aukas tam pačiam tikslui, vėl aukojau 5 dol. Prasidėjus L. L. P., ir aš sudaręs šimtinę nupirkau boną. Nė lenkai, nė čekai, nė airiai to negavo. Lietuvių tautos priešas ir Lietuvos išgama to būtų nedaręs. Įdomu būtų žinoti, kiek yra prisidėjęs prie parėmimo Lietuvos p. V. Šlakys. Pagalios 50 dol. sušelpėm ir pačią "Sandarą", jos sunkioje padėtyje. Jei p. Šla-

kys to nežino, lai paklausia buv. "S." adm. p. Damijonaičio.

"Sandara" sako, kad Vyčiai nupirko laužą. Toje spaustuvėje yra tokių mašinių, ir daiktų, kokių neturi įsigijusios nė "S.", nė kitos spaustuvės. Nestebėtina tat, kad nieko neišmanančiam žmogui jos atrodo "laužas". Nei viena spaustuvė negalėjo pigiau ir gražiau spaudžinti T. M. D. ir Šv. Kazimiero Vienuolynūi ir a.a. kun. A. Staniukynūi knygas ir kitokius leidinius, kaip buvęs mano, o dabar, jau Vyčių "laužas".

"Sandara" sako, kad mano namus puošia lenkiškos varnos, bet nepasakė kada jos puošė. 50 dol. siūlau dovanų "Sandarai", jei ji prirodys, kada ašai namus puošiau tomis varnomis.

"Sandara" be paliovos šmeizia Vyčių organizaciją. Ką ji mano tuomi atsiekti? Nebent jau tik tamsiausias "S." skaitytojas gali tikėti jos redaktoriaus plepalams. Rimtai mąstas žmogus mato Vyčių organizacijos darbus ir juos įvertina. Per pustrečių metų aš turėjau reikalų su Vyčiais ir nekarta jie manęs nenuskriaudė, netaip kaip kai kurie sandariečių plauko, dagi veikėjai, nuskriaudė mane virš \$350.00, ir šandie tebesislaps-to. Reikale galiu paskelbti ir jų pavardes.

Baigdamas turiu "S." pasakyti: ligšiol mano namuose "Sandara" dar buvo pakenčiama. Nuo šio laiko aš jos nenoriu ir prašau daugiau man nebesiuntinėti.

Antanas B. Zemaitis,

SUOMIŲ ATSTOVAS LIETUVAI.

Vašingtonas, lapkr. 4 d. (Liet. Inf. Biūras). Eltos pranešimu, spalio 17 d. po Suomijos pripažinimo Lietuvos Nepriklausomybės de jure, Suomijų Vyriausybė nuskyrė pasiuntinybės sekretorį p. Reino Sylvanderį Suomijos atstovu — charge d'affairs ad interim Lietuvai, Kaunan.

Suomijos spauda ypatingu džiaugsmu ir pasitenkinimu sveikino pripažinimą Lietuvos Nepriklausomybės, iškelia energingą Lietuvos kovą dėl nepriklausomybės ir nurodo į pavyzdinę ekonominę Lietuvos padėtį.

Kas Jaunimo Veikiama

ATŠAUKIMAS.

Kaip buvo paskelbta laikraščiuose, kad L. Vyčių New Yorko ir New Jersey Apskričio vakarienė įvyks lapkričio 13 d. Susidėjus kai kurioms aplinkybėms, vakarienė nukelta į sausio 15 d., 1922 m. Ji bus ten pat kaip buvo skelbta.

Komitetas.

DETROIT, MICH.

L. Vyčių 79 kuopa yra pergyvenusi daug skaudžių valandų, vienok su viltimi žengia pirmyn.

Spalių 26 d., š. m., įvyko mėnesinis susirinkimas. Nors nedaug atsilankė narių, bet daug nutarta svarbių dalykų. Perskaityta protokolai iš praeitų susirinkimų ir vienbalsiai priimti. Šv. Jurgio parapijos bazaras prasideda lapkričio, tad ir Vyčiai nutarė kiek galėdami prisidėti.

Komisija paėmimo syetainės vakarams pranešė, kad svetainę išnuomavo vakarui sausio mėnesyje. Nutarta tam vakare statyti scenoje "Jono Širdis". Tuo tarpu susirinkiman atsilankė kun. F. Kemėšis ir patarė trumpoje ateityje surengti vakarą su trumpa programa, kuriame sulig ceremonialo būtų priimti organizacijon nauji nariai. Patarimas priimtas garsiu delnų plojimu. Tas nepaprastas vakaras, turbūt, įvyks gruodžio mėn.

Nuo senai jau mūsų kuopa keldavo klausimą apie tvėrimą Dramos Ratelio. Bet vis atidėta. Po trumpos kun. F. Kemėšio prakalbėlės, vienbalsiai nutarta po susirinkimo sutverti Dramos Ratelį.

Abi Detroit'o kuopi, 79 ir 102, nutarė, kad tinkamam prisirengimui prie 10-tojo Seimo būtinai reikia sudaryti po \$200.00. Tam tikslui mūsų kuopa daro lioteriją ir galima pasidžiaugti, kad darbas sparčiai sekasi. Pajamų turime jau sūvirš \$150.00. Dar keletas drąsių žingsnių, o dvi šimtinės bus kišenyje!

Pabaigus formų susirinkimą, scenos mėgėjai pasiliko ir šie įsirašė Dramos Ratelin: A. Baikauskaitė, K. Abišala, B. Daumantaitė, F. Stankus, K. Tyarkūnas, S. Valiūnas, A. Petkus, A. Abišala ir D. Gustaitė. Ratelio Valdybon išrinkta: pirm. — K. Abišala, vice-pirm. — kun. F. Kemėšis, rašt. — D. Gustaitė ir izd. — F. Stankus.

Susirinkimas įgaliojo pirmizinką ir raštūninę, sulig savo nyožiūros, dalinti mėgėjams roles. Kvie-

čiami Vyčiai-ės rašyties prie D. R. Čia proga pasilavinti scenos mene ir parodyti savo gabumus.

Mūsų kuopoj yra didelis trukumas, t. y. kad neturime rezisieriaus, kuris išimtinai tuomi rūpintūsi. Pasirodžius, kad ilgiau taip negali būti, visi pageidavo kad apsiimtų kun. F. Kemėšis. Nors mūsų dvasios vadas yra apkrautas įvairiais darbais, vienok apsiėmė darbuotis mums ir toje dirvoje.

Gyvuokit scenos mylėtojai ir kelkite daile lietuvių tarpe!

Puputė.

SO. BOSTON, MASS.

Spalių 23 d. Liet. Vyčių 17-ta kuopa laikė susirinkimą, kuris buvo gan skaitlingas. Įvairios komisijos išdavė raportus, iš kurių pasirodė, kad visos veikia. Ypačingai vakarų rengimo komisija.

Atstovai į Apskričio suvažiavimą išdavė raportą, kuris liko priimtas. Visus Apskričio nutarimus nutarta tuojau vykinti.

Nutarata remti organą "Vyti", išpildyti Centro paskirtą kuopai paskolos kvotą ir tuojau pasiųsti Centran. Čia pat radosi narių, kurie pažadėjo duoti paskolos.

Nutarata su vietine M. S. kuopa rengti savybės diskusijas. Tam tikslui išrinkta J. Kamiečiūtė ir A. Bendoraitis.

Išrinkta komisija surengti savybės vakarienę su mažą įžanga, kurioje bus priimami nauji nariai. Komisijon įėjo: V. Savickas, Z. Gurkliūtė, A. Narinkaitė, S. Motiejūnaitė ir J. Škudaš(?).

Nutarata, kad visi nariai dalyvautų vakare (šokiuose), kurie įvyks lapkričio 20 d. Lietuvių salėje, (E. ir Silver g.).

Susirinkimas ėjo gražioje tvarkoje.

Tykūnelis.

NASHUA, N. H.

Iš Liet. Vyčių 20 kp. veikimo.

Spalių 9 d. bažnytinėje svetainėje Lietuvos Vyčių 20-ta kuopa buvo įrengus vakarą. Vaidino trijų veiksmų komediją "Milijonai Vandenyje". Vaidinime dalyvavo šie asmenys: Viedrio rolėje A. Sabaliauskas, Barbaros — jo žmonos — O. Griniene, Juozo — A. Semenaitė, Vyšnos — O. Bugailaitė, Veišano — B. Gasparavičienė, Pupkinckio — D.

Martinus Ardzis,

L. Vyčių 25 kp. (Cleveland, Ohio) izdininkas, L. D. S. ir C. L. Kat. Dr-jų Sąryšio protokolų raštininkas, taipgi įžymus darbuotojas K. D. dirvoje.

Beto, p. M. A. turi gerą balsą, yra narys Vyčių ir parapijos korų. Vienas iš žymesnių vaidintojų.

Jakelis, Švilpkevičiaus, miesto valkatos — O. Bugailaitė, tarno — B. Gasparavičienė. Vaidinimas nusisekė. Publikos buvo pilna svetainė. Programą vedė ir gražią prakalbą pasakė gerb. kun. P. P. Daniūnas. Vakarą pelnas skiriamas padengimui lėšų už įvedimą elektros šviesos į parapijos svetainę.

Reikia pastebėti, kad mūsų (L. V. 20) kuopoje yra nemaža gabių merginų ir moterų, kurios gali vaidinti roles ne vien moterų, bet ir vyrų.

Greitu laiku kuopa rengiasi statyti scenoje šešių veiksmų vaizdelį — "Mąrytė, Vargonininko Duktė". Kad tik greičiau įvyktų.

Onytė, Kp. Koresp.

—XX—

CAMBRIDGE, MASS.

Spalių 2 d. Bažnytinėje salėje įvyko L. Vyčių 18-tos kuopos mėnesinis susirinkimas, kurin atsilankė nemažai narių. Nutarta patalpinti "Vytyje" kuopos paveikslą, nuimti Motinų Pagerbimo Dienoje. (geg. 8 d.).

Toliaus rinkta atstovai į L. Vyčių Naujosios Anglijos Apskr. Suvažiavimą. Išrinkta: A. Šliužiūtė, L. Strokaitė, J. Kalinauskas ir Ž. Tamošiūnas.

Spalių 9 d. kuopa surengė vakarą kun. Pran. Juškaičio vardadieniui pagerbti. Programa susidėjo iš dainų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų. Bažnytinis koras pirmiausia padainavo "Lai gyvuoja sveiks", "Ilgiausių metų" ir kelias kitas dainas. Solo dainavo M. Gribaitė ir S. Paura. Dueta M. Gribaitė ir S. Paura. Jiems pianu pritarė O. Gribaitė. Mažos mergaitės deklamavo eiles, pritaikintas tam vakarui, o O. Megauskiūtė ir P.

Sulkaitė gražiai padainavo dueta. Paskui kalbėjo gerb. kun. P. Juškaitis. Jis dėkojo kuopai už gražų gerbiama jo vardadienio ir už dovaną, kuri pirm pakvietimo kalbėti buvo jam įteikta.

Žmonių buvo pilna svetainė. Vakarą vedė Jonas Tamošauskas.

Po programos įrengta vakarienė, kurion pakviesta svečiai ir tie, kurie pildė vakaro programą.

Spalių 12 d. Cambridge'o miestui suėjo 75-kių metų jubilėjus. Įrengta vaikštynės. Išskilmėn kvies-ta visos tautos. Lietuviai pakvietimą priėmė ir Vyčiai vaikštynėse užėmė svarbiausią vietą. gražiai pasipuošusios mažos mergaitės vienos sudarė Aem. vėliavą, o kitos Lietuvos vėliavą. Vaikiniai turėjo Lietuvos vėliavos spalvą. Daugiausia tame pasidarbavo kuopos pirm. J. Tamošauskas ir kiti, kaip tai: Kaz. Bukaveckaitė, L. Strokaitė, A. Bironaitė, J. Vinciūnas ir P. Rudaitis.

Spalių 16 d. bažnytinėj svetainėj Vyčiai vaidino "Milijonai Vandenyje" del Moterių Sąjungos vietinės kuopos. Veikalas buvo pirmą kartą čia vaidintas ir gerai pavyko. Svarbiausioje rolėje buvo J. Tamošauskas, kuris gerai ją atliko. Gerai išėjo ir T. Jankauskas savo rolėje ir kiti, kaip F. Janūnas, J. Vinciūnas, A. Bironaitė, K. Bukaveckaitė, V. Jakas.

Pertraukose kalbėjo gerb. kun. Juškaitis.

Korespondentė, O. M. S.

—xox—

ST. LOUIS, MO.

L. Vyčių 80-tos kp. darbuotė.

Spalių 30 d. L. Vyčių 80 kuopa įrengė vakarą su vaidinimu, dainomis ir šokiais. Vaidinta "Užkerėtas Jačkus". Vaidinimas pavyko.

Vaidinime dalyvavo: Valentų rolėje Pr. Razaitis, Agotos — L. Živaitienė, Jačkaus — J. Simanavičia, Barbaros — Ona Bartinikaitė, Kalvio — Pr. Šviadas, Šaltyšiaus — B. Kazukaitis.

Po vaidinimo koras padainavo "Oi kas sodai", kuri gražiai išėjo. Dueta "Kas nuramins man širdelę" dainavo Pr. Bartinikaitis ir Ona Bartinikaitė. Gražiai išėjo ir publikai labai patiko, net iššaukta pakartoti. Po to "Bijūnėlis" dainavo kvartetas, susidedantis iš L. Živaitienės, Pr. Bartinikaicio, O. Bartinikaitės ir J. Simanavičiaus. Gražai išėjo. Solo "Pamylėjau vakar" dainavo Ona Gadeikaitė. Ji turi gražų balselį. Programa baigta koro daina: "Per tamsią naktelę".

Po programos sekė šokiai ir žaidimai, kurie tęsėsi ligi vėlumai. Publikos buvo daug. Pelno liks.

Lapkr. 5 d. įvyko kuopos mėnesinis susirinkimas. Vienbalsiai nutarta sudaryti "Vyčio" apsaustuvei paskirta kuopai paskolos kvota. Tam tikslui išrinkta komisija iš A. Živaičio ir O. Bartinikaitės. Tame pat susirinkime padaryta kvotai pradžia. Paskolos davė: J. Simanavičia \$10, A. Živaitis \$10 ir R. Subaitis \$10. Tikimės, kad atsiras ir daugiau narių, kurie aukos ar skolins savajai įstaigai.

Priimta pirm. P. Simanavičiaus sumanymas, kad pasidarbavus ligi Naujų Metų, kuodaugiausia pri-

kalbinti prie kuopos naujų narių. Jis aiškino, kad yra jaunimo ir galima prirašyti, tik reikia jam išaiškinti mūsų organizacijos nauda, o Naujuose Metuose surengti prėmimo iškilmes. Visi nariai pasižadėjo pasidarbuoti.

Praeitais metais narių skaičiumi kuopa buvo gerokai pakilusi. Šiomet sumažėjo. Priežastis tame, kad pora gerų narių išvažiavo Lietuvon, keletas merginų apsivedė ne su Vyčiais, o dvi net su Vyčių priešais, ir atšalo nuo organizacijos. Paskui vėl pora vaikinių buvo prisirašę prie Vyčių manydami, kad kuopos susirinkimuose arba pamokų vakaruose galės elgtis, kaip kad "kliūbo meeting'uose", arba kur saliūne, nepadoriai žaisti, pliaukšti, rūkyti, spjaudyti ir tt. Pamatę, kad Vyčiuose netik draudžiama tas daryti, bet dar mokinama gražiai ir mandagiai elgtis, dėlto juodu pradėjo kuopai daryti nesmagumų.

Tečiau tie nesmagumai kuopai išėjo ant gero. Išstojus porai kliubiškių, kuopa lengviau atsiduso. Jos pajėgos netik ką nesumažėjo, bet dar daugiau veikiamą.

Mūsų kuopa daug yra nuveikusi Tėvynės labui ir žymiai pakėlusį visuomenėje šios kolonijos lietuvių vardą. Be to, turi pirkusią Liet. Laisvės paskolos boną.

A. Ž.

—xox—

CLEVELAND, OHIO.

L. Vyčių 25 Kuopos Vakaras.

Lapk. 13 d., š. m., Lietuvių Šalėje L. Vyčių 25 kuopa buvo įrengusi vakarą, kuris susidėjo iš prakalbos, vaidinimo ir dainų.

M. Ardzis savo kalboje aiškino L. Vyčių siekius bei priešų pastangas, norinčias suardyti organizaciją.

Vaidinta komedija "Kuprotas Ozelis", kuris gerai išėjo. Br. Šerkšniūtė buvo motinos rolėje. Ji savo rolę atliko labai gerai. Kaip tikra motina rūpinosi savo dukters likimu ir giria ją atėjusiam piršliui. M. Vaizbūniūtė Onytės rolėje labai tiko. Ji redą tikrą nusiminimą, kuomet sužino, kad jos meiluzis ketina apleisti ją, rūstumą, vėliaus džiaugsmą, kuomet patiria, kad jis tik norėdamas ją išbandyti tą buvo daręs. J. Šeštokas, Jonelio rolę irgi gerai atliko. Jis labai mokėjo erzinti mergaitę ir tyčioties iš jos, nors visai kitką manė. J. Bleizys Piršlio rolėje buvo kaip tikras piršlys. P. Jackus, Našlio rolę gerai vaidino.

Dyigubas kvartetą dainavo "Aras". Išėjo gerai.

V. Žvingeliūtė skambino pianu "Barborėlės Šokis". Šioji jauna mergaitė turi daug talento muzikoje. Atėity bus kuomi gėrėtis.

O. Šimonienė, M. Subatkiūtė ir K. Zagorskiūtė padainavo "Lopšinė daina". Gerai išėjo.

Maža mergaitė S. Gardinskaitė skambino pianu "Valcas".

Subatkiūtė su V. Jasinskiu padainavo duetą "Sudiev". Svelnus abiejų balsai visiems glostė jausmus. Geistina, kad jie tankiai rodytų mūsų scenoje.

Muz. V. Greičius ir S. Gardinskaitė skambino pianu duetą.

Viskas išpildyta gerai. Visi numeriai dusek kartota.

L. Vyčių 25 kuopos skaitlingas koras padainavo dvi daini: "Barkarolė" ir "Žalioj vėsioj". Dainos išėjo gerai, ypač pastaroji, nors ir nelengva išmokti.

Programa baigta Lietuvos imnu. Korą vedė V. Greičius. Pianu lydėjo Žvingiliūtė.

Publikos vakare buvo daug. Po programos buvo šokiai, kurie tęsėsi ligi vėlumai. Pelno kuopai liko nemažai.

Vyčių Susirinkimas.

Lapk. 14 d., š. m., L. Vyčių 25' kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Plačiai kalbėta apie Šv. Jurgio parapijos bazarą. Kad jis gerai nusisektų, nutarta remti visais galimais būdais. Teatrų vedėjas M. Šimonis pranešė, kad jau prirengta knygutės "Šv. Elenos". Tuoju išdalino roles. Vaidinimas įvyks no Naujų Metų. Pelnas bus skiriamas Šv. Jurgio parapijai.

Nutarta per Naujus Metus išpildyti programą L. D. S. 51 kp. vakare.

Plačiai kalbėta apie pagerinimą bei kitus dalykus.

Priimta laiskas nuo L. V. Centro pirm. Juro. Plačiai kalbėta apie L. Vyčių "perskiras". Visi, išėmus porą, pasirodė griežtai priešingi-toms "perskiroms". Išrinkta penki asmenys Komisijon padaryti kas link "perskirų" atatinamas išvadas.

Pakelta klausimas kas link L. Vyčių spaustuvės paskolos. M. Ardzis jau seniau buvo davęs paskolos \$25.00. Dabar pasižadėjo paskolinti: A. Jakštys \$100.00, J. Versiackas \$50.00, T. Bekinaitė \$50.00, J. Bleizgys \$25.00, K. Praškevičius \$25.00. Kiti sakė vėliau tars žodį. Čia yra nedarbas, o Centras mūsų kolonijai paskyrė didžiausią paskolos sumą. Nežinoma kodėl jis mums toks "negailestingas". Mūsų kuopa spaustuvės reikalams jau yra davusi aukų apie \$300.00 dol. Tečiaus sukelsime ir dabar paskirtą kvotą, dagi su kaupiu. Gyve ne matysime.

Sazuk.

—x-x-x—

LAIŠKAS "VYČIO" REDAKCIJAI.

Gerbiama "Vyčio" Redakcija:—

Nuoširdžiai prašau išspauzdinti "Vytyje" šią mūsų padėką.

Kalvarijos Pavasario S-goš kuopa reiškia širdingą padėką Amerikos broliukams-sesutėms-Vyčiams, kurie teikiasi siuntinėti savo organą-"Vyti" dovanų. Brangūs mums Jūsų laikraštis, bet dar brangesnė Jūsų meilė, kurią reiškiate savo laikraščio siuntimu, nes jaučiame, kad ir kitoje pusėje pasaulio yra mums bei mūsų idealams palaikių širdžių. Tik mes nestengiame įkūnyti savo meilės!

Pirm. Kun. A. Žigas-Žiginskas;

Sekretorius P. Kuņantavičius.

Kalvarija 30—IV—21.

Gerbiamoji Redakcija:—

Meldžiu neatsisakyti patalpinti "Vytyje" šiuos kelius žodžius.

Esu kareivis Lietuvos armijos. Norėčiau dąsizinoti apie savo gimines, kurie senai gyvena Amerikoje, nuo kurių negaunu nė jokios žinios. Taipgi norėčiau susirašyti su Lietuvaitėmis Amerikoje gyvenančiomis. Dabar ginklai sustojo barškėje. Mes, kareiviai gavome liuso laiko. Tat norime žinoti, kaip gyvena Amerikoje mūsų broliai ir pažįstami.

Veikiančioji Armija,

9 pėst. Liet. Kunig. Vyt. pulko Štabas
Ignui Kaupui.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST

24, 1912,

Of Vytis (The Knight) published at Chicago, Illinois, for October, 1921.

County of Cook)
State of Illinois) ss.

Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Vincas Rukštalis, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Vytis (The Knight) and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania), Editor Ignas K. Sakalas, 4031 So. Rockwell St., Chicago, Illinois, Managing Editor None, Business Manager, Vincas Rūkštalis, 4736 So. Wood St., Chicago, Illinois.

2. That the owners are: Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania) Incorporated. Pranas M. Juras, President, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Vincas Rūkštalis, Secretary, 4736 So. Wood St., Chicago, Illinois, Petras Varakulis, Treasurer, 4736 So. Wood St., Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning 1 per cent or more of total amount of None.

4. That the two paragraphs next above, giving the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, cases where the stockholders or security holders appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the

books of the company as trustee, hold stock and securities in a capacity other than of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Vincas Rūkštalis, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this twenty third day of September, 1921.

(SEAL) Alex Dargis, Notary Public.

(My commission expires Aug. 11th, 1923.)

DAILĖS MYLĖTOJAMS

Naujai išrastas (Solophone).. Šis instrumentas yra pritaikytas prie visokių muzikališkų instrumentų, kaip prie pianų, gramofonų ir prie orkestrų. Ypatingai prie solo, arba duetų, pritariant pianui. Balsas žavėjantis, švelnus. Jis pritaikintas ir prie rengiamų vakarų. Lengviausias instrumentas išmokti groti. Nėra reikalo praktikuoti arba iš gaidų (notų) groti. Jei turi melodią ausyse, tai ir trauki, arba kitam pritari.

Pastaba: Jei šis instrumentas nepatiks, prisiųsk mums atgal. Pinigus gražinsime. Kaina: geresnės rūšies \$1.00, prastesnės 50 centų. Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Corporation
1223 Broadway Av. Grand Rapids, Mich.

Jei turi nors kiek Dievo, Artymo ir Tėvynės meilės, tai skaityk mėnraštį

"MEILĖ"

"Meilė" labai pritinka Vyčiams prie organo.

"Vytyje".
Prenumerata metams \$1.80
Pusmečiui 1.00
I užrubežį metams 2.00

"Meilė"

301 State St. Du Bois, Pa.

PRANEŠIMAS

Draugai, kam eiti pas svetimtaučius. Geriau aš jums patarnausiu.

Padarysiu gražiausius paveikslus, padidinu ir sudedu į krūvą iš kelių į vieną, iš mažo, seno kraujaus paveikslėlio ir padarysiu patvirutes; Botenus ir Žerkolėlius.

P. CONRAD
3130 So. Halsted St. Tel. Boulevard 6369

LIETUVOS VYČIU CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Pirmininkas: Pr. M. Juras,
94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Vice-Pirmininkė: Zofija Mastauskaite,
2942 W. 39th St., Chicago, Ill.
Raštininkas: Vincas Rūkštalis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.
Iždininkas: Petras Varakulis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Izdó Globėjai:

Al. M. Račkus, 1527 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
A. Rubliauskaitė,
309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.
Katrina Kuperienė,
1715 E. Adams St., Springfield, Ill.
A. Šlapelis, 1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.
St. Šimulis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Literatinė Komisija:

Redaktorius: Ig. Sakalas,
4031 So. Rockwell St., Chicago, Ill.
Kun. A. Tamoliūnas,
90 Davis St., Providence, R. I.
Muzikas A. J. Aleksis,
815 N. 8th St., Springfield, Ill.
K. S. Jonaitis, 23 Marion St., Worcester, Mass.
A. Linkus, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
E. Šulciūtė, 3313 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATLĖTŲ SKYRIAUS CENTRO VALDYBA:

Generalis Pirmininkas, Juozas Milleris,
1713 E. Adams St., Springfield, Ill.
Pagelbininkas: V. Abračinskas,
1224 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Raštininkas: Pr. Savickas,
2250 W. 24th St., Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 9199
DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS
Valandos 9—12 ryte, 1—5
po piet ir 7—8 vakare
3331 S. Halsted St., Chicago.

Tel. Boulevard 7042
DR. G. Z. VĖZELIS
Lietuvis Dentistas
4712 So. Ashland Av.

Tel. Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: 10 ryto iki 9 vak.
Nedėldieniais pagal sutartį.
3261 S. Halsted St., Chicago.

Telefonas Pullman 856.
DR. P. P. ZALYS
LIETUVIS DENTISTAS
10301 S. Michigan Av.
Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena.
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Telefonas Boulevard 2160
Dr. A. J. Karalius
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto, 2—9 vakaro.
3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.

Telefonas Lafayette 4146
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 9-11 rytais 1-2 po pietų ir 7-8 vakarais
Nedėldieniais tik tai po pietų 2 iki 5
4442 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 7078
F. A. Jozapaitis R. Ph.
Lietuviška Aptieka
Išpildo visokius
Receptus
4559 So. Hermitage Ave. Chicago

Tel. Yards 1532
DR. J. KULIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 9—12 ryte, 6—9
vakare.
3259 S. Halsted St., Chicago.

Bridgeport Clothing Company

Didelė Krautuvė vyriškų ir vaikų drapanų. Didelis pasirinkimas Overkotų ir Siutų vėliausios mados ir vėliausio audimo. Vėliausios mados Čevėrykų, Skrybėlių ir Marškinių.

3246-48 South Halsted Street

Chicago, Ill.

J. PETRAUSKAS, Pres.

Phone Boulevard 6836

S. A. ALEKNA

Siuvejas Vyrų ir Moterų Rubų

911 WEST 33rd STREET

CHICAGO, ILL.

Prieš Šv. Jurgio Bažnyčią

MUZIKOS MOKYKLA

MOKINAMA: PIANO, SMUKOS BALSŲ

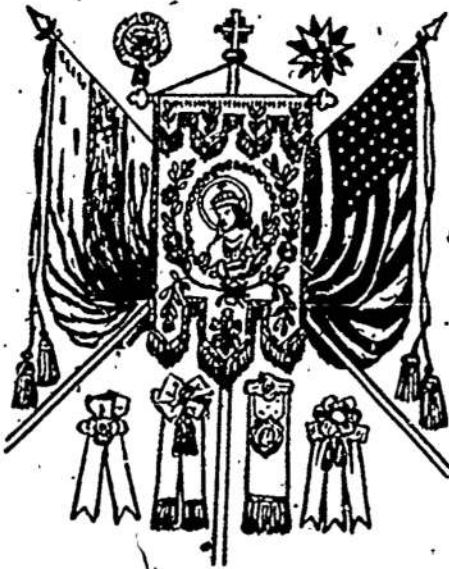
Mokytojai: K. Sabonis, L. Sabonis ir B. Jakaiti.

3233 Auburn Ave.

Chicago, Ill.

Phone Yards 5835

Lietuvos Vėliavos

Jeigu širdyje Tautos meilė dega; gairink ją viešai, iškeldamas nors mažą savo šalies vėliavą.

Puoškime tą puikią trispalvę Lietuvos gerbove savo namelį pagal išgalės.

Jūsų patarnavimui, mes dirbame vėliavų įvairių didumų ir vertės. Pareikalaukite informacijų.

Draugijų ženklai, šarpos ir įvairios reikmenės, tai mūsų specializacija ir ilgų metų praktika, tai liūdi ja tūkstančiai organizacijų apie darbą. Atmink savuosius.

M. A. Norkūnas

16 PLEASANT ST. LAWRENCE, MASS.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Ofisas Didmiestyje:

29 South La Salle Street

Kambarys 324

Telefonas: Central 6390

Vakarais, 812 W. 33rd St.

Telefonas: Yards 4681

Amerikos Lietuvių MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisų, Šv. Valstijų istorijos, abėlnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietybės, dailinarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų; vakarais nuo 6 iki 10 va.

3106 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

SENA ISTAIGA

Čevėrykų Bridgeporte

Isteigta 1907

TETER BROS.

3415 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Beethoveno Muzikos Konservatorijos Pranešimas

Šiais metais tapo inkorporuota su valdiškomis teisėmis. Diplamai išduodami baigusiems įvairius muzikos šakas. Mokslo metas prasidės rugsėjo (Sep.) 1 d., 1921 m.

MOKYTOJAI:

PIANO:

Antanas S. Pocius,
Kastantas Gaubis,
Bronius Lauraitis.

DAINAVIMO:

Ona Pocius,
Dwight Edrus Cook.

SMUIKAVIMO:

Chas. A. Biciūnas,
Helena-Frazer,

Apart to išguldoma teorija, harmonija ir muzikos istorija.

ANTANAS S. POCIUS, Vedejas

3259 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.
PHONE BOULEVARD 9244

SKYRIUS: 4847 WEST 14th STREET
CICERO, ILLINOIS

Telephone State 8347

KELIONĖ IR PINIGAI Į LIETUVĄ

Jeigu Tamstos norite, kad grįžti Lietuvon su kuogeriausiu aprūpinimu ir kad Tamstos neturėtumėt nesmagunų, tai važiuokite per bendrovę Baltic State Development Corporation.

Taipogi jeigu Tamstos siunčiate pinigus į Lietuvą, tai ciūskite per minėtą bendrovę, nes pinigai išmokami į 4 savaites; o jeigu reikalinga skubiai, tai į 6 dienas telegramu.

Bendrovė atgabėna iš Lietuvos kuogeriausiai. Visokios informacijos dykai.

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORP.
35 So. Dearborn St. Room 205 Chicago, Ill.

KURSUI NUPUOLUS

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusifuntimo pinigų niekas su manim negal lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kyitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorėčių agentūra į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siūskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2 centų stampą ir visą adresuokite:

P. MIKOLAINIS

53 Hudson Ave.

Brooklyn, N. Y.

Phone Yards 7282

CHARLES SIGN WORKS

Lietuviš Iškaby Tapytojas.

Adara dieną ir vakarais ligi 9 valandos Lietuvėi privalo visados remti savas įstaigas.

3153 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Vyriškų ir Moteriškų Drabužių KRAUTUVĖ

Didelė mūsų krautuvė aprūpinta naujausios mados drabužiais. Viską parduodame žemesnėmis kainomis negu kur kitur. Savo kostumerius visados patenkiname.

Kiekvienas, kuris atsilanko mūsų krautuvėn, sutaupo pinigų. Mes duodame taupymo čekius, už kuriuos mokame ketvirtą nuošimtį!

Mūsų krautuvėje yra didelis pasirinkimas drabužių vyrams, moterims ir vaikams.

Šventėms besiantinant mes pasirūpinom daug prekių, kad kiekvienas atsilankęs galėtų pasirinkti sulig savo noro.

VILIMAS ir YANCHUS

Savininkai

4140 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILL.

P. S. Vyčiai, paremkite savo idėjos draugus.